

Türkiye'nin gereksinimi partidir!
Yıl:18 Sayı:437

İŞÇİNİN SESİ

Gelecek onun için savaşanlarındır!
Şubat 1996

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKEREN HEMU WELATAN YEKBIN! BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKEREN HEMU WELATAN YEKBIN!

Yaklaşan devrimci durum tüm örgütleri yeniden uyarıyor

Devrimci bir kaos içinde erimeye niyetimiz yok

Ülkemizde bugün sınıf savaşının geldiği aşamada, işçi sınıfının her zaman dipten gelen birleşme isteğinin ötesinde, savaşan güçler arasında birlikte çalışmanın arttırılması gereken bir dönemdeyiz.

Gülen Erdilek

Marksizm-Leninizm, egemen sınıfa karşı oluşturulacak eylem birliklerine, cephelere, sınıf savaşımının vardığı aşamanın isteklerine uygun olarak yanaşımlar getirilmesini önermiştir. Cephe ve eylem birlikleri dünya komünist hareketinde kimi zaman öne çıkmış, kimi zaman geri kaymıştır, kimi zaman da son derece yanlış yerlere çekiştirilmiştir.

Ülkemizde de bugün sınıf savaşımının geldiği aşamada, işçi sınıfının her zaman dipten gelen birleşme isteğinin ötesinde, savaşan güçler arasında birlikte çalışmanın arttırılması gereken bir dönemdeyiz. 30 Aralık 1995 tarihli TKP Merkez Komitesi imzalı bildiride ülke koşulları şöyle özetlendi:

"Türkiye, Cumhuriyet döneminin en büyük siyasal bunalımını yaşıyor. Burjuvazinin yönetim (yönetememe) krizi derinleşiyor. Ve bu kriz, toplumsal krize, bir devrimci duruma dönüşeceğinin tüm işaretlerini veriyor." (*İşçinin Sesi*, sayı.436)

Artık 'olayların' olmadığı bir gün geçmez oldu. Burjuvazinin bugün ana sorunu, emekçi-ezilen halkın bu yığınsal tepkilerinin işçi sınıfının devrimci ideolojisi ile birleşmesini engellemektir. Bu korkulu rüya gerçekleşmesin diye, bir bütün olarak Türkiye devrimci hareketi tasfiye edilmek istenmektedir. Bir yandan operasyonlar, 'yargısız infazlar', baskılar devrimci hareket üzerinde kol gezerken, diğer yandan reformizm-legalizm bayrağı altında havuç siyasetinin 'yığınlar tarafından yutulması' için uğraşılmaktadır.

Marksizm-Leninizm'in bize öğrettiği gibi, öğrenci hareketi, ülkede sınıf savaşımının bulunduğu aşamayı en çıplak bir şekilde gösterir. Şubat ayında kabaran öğrenci hareketi de tam bu değerlendirme içinde hem sınıf savaşımının geldiği aşamayı, hem de burjuvazinin taktiklerini açıkça gösterdi. Kararlı binlerce öğrenciyi karşılarında gördüklerinde, "öğrencilerin haklı istekleri, polisimiz tarafından saygıyla karşılandı, hiç olmadığı şekilde Taksim'e yürümelerine izin verildi" yaklaşımıyla bir yandan öğrencileri yumuşatmaya çalışırlarken, öte yandan saldırı silahlarını ellerinden bırakamayacaklarını net olarak gösterdiler.

İşte ülke koşulları böyleyken, 9. Kongre kararlarımızın da ışığında aynı tarihli Merkez Komitesi bildirisinde bir çağrı yer aldı:

"Devrimci hareketi oluşturan parti, örgüt ve hareketlerin çok konuda farklı yaklaşımları, farklı anlayışları olabilir. Fakat hepimiz temel bir noktada anlaşıyoruz: Bu yaşanan ve daha da derinleşecek olan bunalımın faturası emekçi yığınlara çıkarılmamalı, tam tersine, başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçi kesimler ortamı zafere dönüştürebilmelidirler.

"Bu koşullar altında, Türkiye devrimci hareketinin, en azından ve ilk adımda, hemen bir hareket birliğine varması zorunludur. Faşizme, şövenizme, şeriatçılığa, emperyalizme karşı, demokrasi, özgürlük ve emekten yana bir düzen için hareket birliği, ortak karar - ortak eylem. Bu devrimci hareket birliğinin sağlanmasında tüm örgütlere görev düşer." (*İşçinin Sesi*, sayı.436)

Ayrı yürü, ortak vur

Bu konuda üstümüze düşenleri, içimizde endişeler kalmadan, hakkıyla yerine getirebilmemiz için, önce ülkenin koşullarını, dolayısıyla 9. Kongre kararlarını gerçekten iyi kavramamız gerekir. O zaman, cephe ve eylem birlikleri gibi konularda yaratıcı yanaşımlarımızı sunmamız için önümüzde hiçbir engel kalamaz. Komünist partisi ve üyeleri çok karşılaştığımız 'dükkancı, kesimci' tavırları değil, her zaman sınıf savaşımının getirdiği ihtiyaçları, proletaryanın ortak çıkarlarını savunur.

Marks, dünya işçi sınıfının en önemli yapıtı olan *Komünist Partisi Manifestosu*'nun ilk basımının 148.yılını kutladığımız şu günlerde, komünist partisinin, diğer işçi sınıfı partilerinden şöyle ayrıldığı anlatılıyor:

"Komünistler diğer işçi partilerinden yalnızca şununla ayrılırlar:

"1. ...onlar (komünistler-*İ.S.*) tüm ulusallıktan bağımsız olarak proletaryanın *ortak çıkarlarına* işaret ederler ve bunları öne çıkarırlar. 2. İşçi sınıfının burjuvaziye karşı savaşımının geçmek zorunda olduğu değişik gelişme aşamalarında onlar (komünistler-*İ.S.*) her zaman ve her yerde hareketin bir bütün olarak çıkarlarını temsil ederler." (Marks-Engels, *Toplu Yapıtlar*, c.6, s.497)

Bugün proletaryanın çıkarı, tehlikeleri boşa çıkarmak, olanakları değerlendirmek için devrimci, savaşan güçlerin irade ve mücadele birliğindedir.

Bu birliğin sağlanması için her yol denenmelidir. En başta, 'eylem, eylem birliğinin önkoşuludur' anlayışımızı unutmamalıyız. Biz ortamın istediği eylem içindeyken, yine ortamın *o günkü* istekleri doğrultusunda davranan, savaşan örgütlerle ortak hareket etmenin zeminleri doğacaktır. Son bir yılda yaşanan süreçte de bu açık olarak görüldü. Bu süreçte önümüze çıkan ya da çıkacak olan engelleri bıkmadan, ısrarlı bir şekilde yenmeye çalışmalıyız.

Lenin, 1922 yıllarında, İki ve İkibuçukuncu Enternasyonal'in temsilcilerinin öne sürdüğü reformist cephe anlayışını eleştirirken, kurulacak "işçi cephesi"nin de bir "el sıkışma" olduğuna dikkat çekerek, proletarya hegemonyası altındaki "işçi cephesi"nin işleyebileceği fikrini öne sürer ve şöyle der:

"Komünist partilerinin hiçbiri, hiçbir yerde henüz çoğunluğu (işçi sınıfının -*İ.S.*) kazanmış değil. Yalnızca örgütsel liderlik açısından değil, komünizmin ilkelerine de kazanmış değil. Bu, herşeyin temelidir. 'Akılcı taktiklerin bu temelini zayıflatacak herşey' *canice bir sorumsuzluktur*.

"Komünist Enternasyonal'in taktikleri, işçi sınıfının çoğunluğunu kazanmak için, düzenli ve sistematik girişimlerin üzerine oturmalıdır. Birincisi ve en önemli olarak, eski sendikaların içinde. Böyle yaparsak, olayların akışı ne olursa olsun kesinlikle kazanırız. Olayların olağanüstü mutlu dönemeçlerinde kısa sürede kazanmak -bunu her aptal yapabilir." (Lenin, *agy*, c.42, s.320-321)

Lenin döneminde meşhur Gapon, milleti toplayıp çarın kapısına gittiğinde, çarın muhafızları halkı kırıp geçiyor. Ondan sonra Gapon, sosyalist devrimcilere de, Bolşeviklere de çağrı da bulunarak toplantı yapmayı planlıyor. Bu çağrıya Lenin şöyle cevap veriyor:

"Gapon'un açıkça bir anlaşmadan söz ediyor olmasını iyi karşılıyoruz, çünkü yalnızca *her partinin ilkelerde ve örgütsel olarak tam bağımsızlığını koruması* yoluyla bir savaş birliği oluşturma çabalarının gerçekleşme umudu vardır.. Kaçınılmaz olarak *ayrı yürümek zorunda olacağız*, ama özellikle şimdi, bir kezden de fazla birlikte vurabiliriz... Eğer geçici anlaşma başarılı olacaksa görüşlerde, eğilimlerde ve partiler arasındaki ilişkilerde tam açıklık ve belirginlik kesinlikle gereklidir."(Lenin, *agy*, c.8, s.163-164)

Partimiz, bugün devrimci birlik alanında atılan iki ciddi adımı olumlu değerlendirdiğini, bu girişimleri birbirine rakip görmediğini ve devrimci hareket birliğinin sağlanmasına katkısı olacak her oluşumunun içinde yer alacağını Merkez Komitesi'nin bildirisi ile duyurdu. Tüm savaşan örgütlerin ülkenin bu acil isteğine sorumlu ve olumlu yaklaşacaklarını umut ediyoruz.

Partili komünistlerin üzerinde yoğun görevler vardır. Liderlikler eliyle tabana indirilen bu hedef, bu politika, tabanda ortak eylem yapma temelinde yakınlaşmalar getireceği gibi, üst düzeydeki örgütlenmelere de yolu döşeyecektir.

Lenin'in söylediği gibi, "devrimci bir kaos içinde erimeye niyetimiz yok"sa, vakit geçmeden tüm güçlerimizi birleştirelim, "ortak vuralım".

Yaşam, komünistlerin sendikalarla ilgili söylediklerinin doğruluğunu, oportünistlerin kafasına vura vura gösterdi.

Disk, emperyalistleşmek istey n t kelci sermay nin işbirlikçi sosyal-emperyalist emek örgütüdür

Türkiye Komünist Partisi'nde ortaya çıkan, oportünist-devrimci ayrışımında, ayrılık noktalarından bir tanesi de sendikal birlik konusuydu. TKP'deki bu ayrışımda Marksist-Leninistler, birçok konudaki bilimsel, devrimci görüşlerini korkmadan, birçok alanda soyutlanmak, yalnız kalmak pahasına, ölüm de dahil olmak üzere hiçbir şeye aldırmadan dile getirdiler.

Hepimizin bildiği gibi, oprotünizm yenilmeden burjuvazi yenilemez. Parti içindeki komünistler, daha o gün, oportünistlerin sınıf işbirlikçisi, uzlaşmacı, sınıfa ve devrime inanmayan güçler olduğunu kararlı bir şekilde dile getirdiler. Yaşam, Disk ve sendikal birlik konusundaki görüşlerimizin doğru olduğunu gösterdi.

Biz ne söyledik?

Sendikal birlik dedik. Marks'tan, Lenin'den, Engels'den yüzlerce alıntı yaptık. Yüzlerce yazı yazdık. Bu konuda kitaplar yazdık. Sınıfın gönlünü kazandık. Sendika bürokratlarının, sınıf içerisinde oportünizmin nesnel temelini oluşturan işçi aristokrasisinin tepkisini çektik.

Aşağıdaki alıntıyı defalarca yayınladık ve bir kez daha yayınlıyoruz:

"İşçilerin tek toplumsal gücü, onların sayısıdır. Bununla birlikte, sayısal güç, bölünmüşlük yüzünden kırılır. İşçilerin bölünmüşlüğü, parçalanmışlığı onların *birbirleriyle kaçınılmaz* rekabeti tarafından yaratılır ve sürdürülür.

"Sendikalar aslında, kendilerini hiç değilse saf kölelik koşullarının üstüne çıkarabilecek sözleşme koşullarını elde edebilmek için, bu rekabeti kaldırmak veya en azından kontrol altına almak üzere işçilerin *kendiliğinden* girişimleriyle ortaya çıktılar. Dolayısıyla, sendikaların acil hedefi, günlük ihtiyaçlarıyla, sermayenin durdurak bilmeyen saldırılarını engellemeye yönelik uzlaşmalarla yani tek kelimeyle, ücret ve çalışma süresi sorunlarıyla sınırlıydı. Sendikaların bu faaliyeti, yalnızca meşru değil, aynı zamanda gereklidir. Mevcut üretim sistemi sürdükçe de onsuz yapılamaz. Üstelik, tam tersine, sendikaların kurulması ve birbiriyle birleştirilmesi bütün ülkelerde yaygınlaştırılmalıdır." (*Marks-Engels*, Toplu Yapıtlar, İng. c:2, s.82)

Marks, iki önemli noktanın altını çiziyor. Birincisi, işçilerin bölünmüşlüğü ve parçalanmışlığı işçiler arasında rekabet yaratır diyor. İkincisi, burjuvazinin durdurak bilmeyen saldırılarına karşı sendikaların birleştirilmesi bütün ülkelerde yaygınlaştırılmalıdır diyor.

Hele hele, Lenin'in sendikalarla ilgili söylediklerini yorulmadan, defalarca söyledik, yazdık, anlattık.

"Komünistler sendikaları bölüp parçalamazlar, komünistler büyük sendikalardan yanadırlar, sendikaları dürtüklemez, er veya geç sendikaların komünistlerden yana olacağını bilirler."

Bütün yazılı belgelerde, 1980 Leninciler Konferansı dahil, tüm konferanslar, kongreler ve merkez yayın organının bütün sayılarında komünistler, sendikalar konusundaki Marksist tutumu sergilediler.

Disk'in, Olağanüstü Kongresi'yle, şu anda varmış olduğu bu süreç, bizim beklediğimiz, ulaşması gerektiği süreçtir. Bundan başka da bir yere ulaşamazdı.

Ama ikinci bir yol vardı. Bunu, komünistler olarak, inatçı ve kararlı bir şekilde kimseden çekinmeden söyledik. Tabii ki, doğru sınıf tutumunu, sınıfa inanan komünistler savunur ve uygular. Sınıfa, sosyalizme, devrime inanmayan, dünün oportünistleri bugünün sosyal emperyalistlerinden sınıf tutumunu beklemek horozdan yumurta beklemektir. Yazılı belgeler ortadadır. Sendikal birlik dedik. Sendikal birlik Türk-İş'de olmalıdır dedik. Disk, tüm mal varlıklarıyla, pazarlıksız, hiç çekiştirmeden Türk-İş'e katılmalıdır dedik. Yaklaşımımızı her yerde, yürekli bir şekilde söyledik.

Buradan geriye giderek, o günkü nesnel ortamı ve psikolojiyi de dikkate alarak, komünistlerin neler dediklerine bir bakalım. Leninciler Konferansı'nda sendikalarla ilgili neler söylemişiz: "TKP Leninciler Konferansı, ... işçi sınıfı hareketinde sendikal birliğin sağlanmasını ve bu amaçla sendikal birliğin önünde duran her türlü engele karşı sürekli savaş verilmesini tutumunun özü olarak belirler." (*Türkiye Komünist Partisi Leninciler Konferansı Kararları 1980*, s.45) O yıllarda bunları söylemek çok zordu. Leninciler, zor koşullardan yılmadan, tarihsel sorumlulukları temelinde, sendikal birlik konusundaki görüşlerini ve olması gereken doğru tutumu vurguladılar.

İlk başta sendikal birlik diyoruz. Disk'e, hiçbir zaman, sınıf sendikacılığı yaptı demiyoruz. Pembe sendika diyoruz. Tabii o gün pembe olan Disk, şimdi kavun sarısı oldu. "...işçi sınıfı adına konuşan ama gerçekten küçük burjuva görüşleri sendikalara taşıyan oportünizmdir, yani pembe sendikacılıktır." (*agy*, s.44)

Yıl 1981. Faşizm yılları. Türkiye Komünist Partisi İkinci Leninciler Konferansı'nda neler söylemişiz şimdi onlara bakalım:

"Komünistler, sendikal birliği gözetirler. İşçilerin büyük sendikalarda toplanmasından yanadırlar. Sarı yöneticileri devirme olanakları varken, devrimci durum bu olanakları daha da arttırmışken, tabanı olmayan küçük sendikalar kurmak, işçileri buraya çağırmak, öncü devrimci işçilerle yığınları birbirinden koparmıştır." (*Türkiye Komünist Partisi II.Leninciler Konferansı 1981 Kararlar*, s.55)

"Komünistler, sendikal birlikten yanadır. Ama yaşamının acı bir şakası gibi bugün faşistleştirilen bir devletin parçası yapılmaya çalışılan Türk-İş, tek sendika olarak karşımıza çıkıyor. Bu istenen bir durum değildir. Disk'in kapatılması yoluyla, sendika seçme özgürlüğünü kaldırarak gerçekleştirilmeye çalışılan zorla birleşmeye karşı sesimizi yükselteceğiz." (*agy*, s.60)

Burada da, dikkat edersek, sendikal birlikten bahsediyoruz. Sendikal birliğin zora dayalı olmamasını, gönüllü olması gerektiğinin altını çiziyoruz.

Şimdi de 5.Kongre'de (1985), sendikalarla ilgili, neler söylemişiz onlara bakalım:

"Disk davası büyük bir haksızlıktır. Bu sergilenmeli ve yargılananların sendikal alanda yeniden görev alabilmeleri garantilenmelidir.

"İstediği sendikayı kurmak ve istediği sendikacıları görevi getirmek işçi sınıfımızın en doğal hakkıdır. Bu hak onu gaspedenlerin elinden koparılıp alınmalı, ancak Disk'i yeniden kurma yönünde kullanılmamalıdır. Disk'in bayraklaştırdığı devrimci sendikal savaşım gelenekleri Türk-İş içinde canlandırılmalı ve Türk-iş'e egemen kılınmalıdır." (*Türkiye Komünist Partisi 5(1).Kongre 1985 Belgeler*, s.69)

"Bugün iş yasalarını parçalayacak, sendikal savaşımın önünün açacak doğrultuda her çıkış büyük önem taşıyor ve böyle her çıkışa dayanışma göstermek bir görevdir. Ancak böyle çıkışlar yapmak için daha iyi örgütsel seçeneği Türk-İş'in dışında arama eğilimine karşı durmak gereklidir. Tam tersine, böyle çıkışların Türk-İş içinden kaynaklanması ve Türk-İş'in bunlara sahip çıkmaya zorlanması, iş yasalarıyla ve sendikal savaşımın önündeki öteki engellerle birlikte, Türk-İş'in, yıllardır hakettmediği bir sendikal konumu tutan burjuva yönetimini de fırlatıp atmayı kolaylaştırır. Türk-İş dışında daha iyi örgütsel seçenek aramak yerine, Türk-İş'i aradığımızı daha iyi örgütsel seçeneğe dönüştürmek en kestirme ve genel çıkar açısında en yararlı yoldur." (*agy*, s.70)

1985 yılında toplanan 5.Kongre'de kabul edilen 4.Program'ın sendikalara ilişkin bölümü ise şöyle:

"Komünistler sendikal birliği gözetirler.

İŞÇİNİN SESİ

Türkiye'den 1 kitap gönderilerek abone olunabilir ■ Yazışma adresi: PO Box 513 London, N1 4AR ■ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kuruludur. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

İşçilerin büyük sendikalarda toplanmasından yanadırlar. Kapitalizm koşullarında sendikaların bölünmüşlüğünün bitmeyeceğini de bilirler.

"Komünistler, sendikalarda, yönetiminde kimin olduğuna bakmadan aktif çalışma yürütür, burjuva görüşlerin işçi sınıfı içinde zehir saçmasını önlemek için savaşırlar. Ücretli kölelik sistemi yıkılmadan hiçbir sendikal istemin kalıcı olarak elde edilemeyeceğini anlatırlar. Tüm ekonomik, sendikal ve demokratik istemleri ana göreve bağlarlar." (*Türkiye Komünist Partisi Program 1985*, s.81)

Son olarak da, sendikal birlik konusunda, R.Yürükoğlu yoldaşın "*Bugün Türk-İş'ten Yana Kesmeyen Bıçak Burjuvaziden Yana Keser*" yazısından bir alıntı yapmak istiyorum.

"Gerektiği yerde Türk-İş'i eleştiriyoruz fakat Türk-İş'in güçlenmesi için çalışıyoruz, işçi sınıfına birliği öğütlüyoruz, birliği geliştiriyoruz. Her eleştirimizin ardına bir almaşık getiriyoruz. 'Türk-İş 1 Mayıs'ı kutlamalıdır' diyoruz, 1 Mayıs'ı kutlamaması yanlıştır diyoruz. Bu eleştiridir. Öte yanda, almaşık sunmak da, birliği sağlayacı yöndür. Öteki çeşit eleştiri, dışardan, düşmanca eleştiridir. Oysa Türkiye'nin sendikal örgütü Türk-İş'tir. Eleştiri Türk-İş içinde, almaşık Türk-İş içinde. (*İşçinin Sesi*, sayı 331, 17 Haziran 1987, s.4)

Disk'in bugünkü geldiği yer, komünistler tarafından, çok iyi değerlendirilmek zorundadır. Disk'in, kurulduğu günden bugüne kadar, gelmiş olduğu bir siyasal çizgi vardır. Olağanüstü Kongre ile çizgisi daha açık bir şekilde netleşmiştir. Bugün, Disk'in önündeki *devrimci* kelimesi sendikanın yöneticilerine ağır gelmektedir. Devrimci kelimesi Disk'e yakışmıyor. Evet, Disk güzel şeyler yapmıştır. Ama onlar geçmişte kaldı. Disk devrimci falan değildir. Disk'in çağdaş sendikacılık, üretimden sorumlu sendikacılık, Gümrük Birliği, Avrupa Topluluğu, Avrupa ülkelerindeki demokrasi vs. anlayışları burjuva görüşlerdir. Bunların devrimcilikle uzaktan yakından ilişkisi yoktur.

Son Olağanüstü Kongre'si, Disk'in sınıfsal konumunu, burjuvazi için tuttuğu yeri ortaya koymuştur. Bu, bizce şaşırtıcı bir durum değildir. Disk bugün, tekelci sermayenin emperyalistleşme gayretlerine yardımcı olan, yıllar önceden içinde varolan oportünizmin sosyal emperyalizme olgunlaştığı, işbirlikçi emek örgütür.

Disk yanlışına, uzaktan ya da yakından, birçok siyasal akım bulaşmıştır. Bu yanlışlıkta payları vardır.

Oportünizmden arınmak yarım yamalak yıkanmakla olmaz. Göbektaşlı, içerisi sıcak bir hamamda iyice terleyip, güzelce keselenmekten geçer. Yoksa Lenin'in söylediği gibi "Azıcık oportünistlik azıcık gebeliğe benzer".

Bir kere şunun altını iyice çizmek gerek: Komünistler sendikal birlikten yanadır. Sendikaların yönetiminde kimin olduğuna bakmadan çalışma yürütürler. Sendikaları bölüp parçalamazlar. Burjuvazi sendikal rekabeti körükler. Daha iyi sömürmesi için işçileri bölüp, parçalaması gereklidir. Komünistler rekabetten yana değillerdir. Marks'ın ve Lenin'in defalarca söyledikleri gibi, sendikal birlik konusunun önünde durmak sınıf düşmanlığıdır.

İlk başta, Disk'in kurulması yanlıştır. O günkü koşullar ne olursa olsun, niyet ne olursa olsun durum değişmez. Sonuçta işçilerin sendikal birliği parçalanmıştır. Sendikal konuda anti-Marksist, anti-Leninist bir durum ortaya çıkmıştır. Bugünkü Türk-İş'in yapmış olduğu militan eylemler, o günkü Disk'in yapmış olduğu eylemlerden daha mı geridir. Nisan eylemleri, Zonguldak eylemleri, barikatları aşarak yapmış oldukları Kızılay eylemleri militan, kararlı eylemlerdir. O halde, işçileri bölüp parçalamaya, burjuvazinin değirmenine su taşımaya ne gerek var.

Tekrar açılması ve bağımsız bir sendika olarak örgütlenmesi ise daha canice, hatta haince bir yanlıştır. Sınıfa, devrime, sosyalizme bağlı namuslu bir insan bunun dışında bir şey düşünemez.

İşçi sınıfının kurtuluşu birliğinden geçiyor

Disk'in örgütlenmesi, büyümesi için çalışmak "bilerek ya da bilmeden" sınıf düşmanlığıdır. Devrim ve sosyalizm için zaman kaybetmektir.

Komünistlerin görevi, inatçı ve kararlı bir şekilde, Disk'in örgütlenmesine yardımcı olmamaktır. Disk'in örgütlü olduğu işyerlerindeki işçilere de, Disk yöneticilerinin, son kongre kararlarında da görüldüğü gibi, tekelci sermayenin emperyalistleşme gayretlerine yardımcı olan sosyal-emperyalist bir emek örgütü olduğunun propagandasını yapmaktır. Disk'li işçilerin, bölücü ve işbirlikçi örgütlerini terk ederek, Türk-İş bünyesinde sendikal birliği sağlamak için mücadele etmeleri, ısrarlı bir şekilde, vurgulanmalıdır.

Bugün, işçi sınıfımızın önünde birliğe engel olan Disk ve Hak-İş'e karşı mücadele önemli bir görevdir.Türk-İş'te sendikal birlik ertelenemez. Sınıf sendikacılığının ilkeleri Türk-İş içerisinde yükseltilmek zorundadır. Disk'i sınıf sendikası yapma girişimleri, sınıfın sendikal birliğini parçalamaktır. Zaman kaybetmektir. Sendikal rekabetle işçi sınıfımızı yormaktır.

Türk-İş'i sınıf sendikası yapmak, örgütsüz işyerlerini örgütleyip sınıfın örgütlü gücünü artırmak, Disk ve Hak-İş'in örgütlülüğünü bitirmek için gayret sarfetmek sınıfa ve sosyalizme bağlılığın ifadesidir.

Türk-İş'in son kongresindeki önemli gelişme, sınıfın sınıf sendikası istemesidir. Engels'in dediği gibi, "Emekçiler doğal olarak siyasetçidir". İşçi sınıfımız küçük sendikalara inanmıyor. Kurtuluşunun büyük sendikalarda olacağını, sendikal birliğinin önemini Disk ve Hak-İş'i güçlendirmemekle gösterdi.

Bugünkü görev, tüm gücümüzle, Türk-İş'i sınıf sendikası yapmaktır.

Arif Dalmaz

İŞÇİNİN SESİ 22 YAŞINDA

Merkez Yayın Organımız İşçinin Sesi 22. yaşına basarken, devrim için şehit düşen, burjuvazinin zindanlarında kahramanlık destanları yaratarak direnen, zulüm ve işkenceye boyun eğmeden, özgürlük ve demokrasi için savaşan tüm devrimcileri selamlıyoruz.

Ya devrim ya ölüm!

R. Yürükoğlu

Devrimci Cepheye Gid n Y l ve TKP

A. TÜRKİYE ORTAMI

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi, 30 Aralık 1995'de yayınladığı duyuruda şöyle demişti: "Türkiye, Cumhuriyet döneminin en büyük siyasal bunalımını yaşıyor. Burjuvazinin yönetim (yönetememe) krizi derinleşiyor. Ve bu kriz, toplumsal krize, bir devrimci duruma dönüşeceğinin tüm işaretlerini veriyor."

Gerçekten, durum tam da böyledir. Emekçi halkta büyük bir tepki var. Bunun sonuçlarını her yanda görüyoruz. Artık en reddedilmez kanıt da, son günlerde ortaya çıkan öğrenci hareketleridir. Belki de hiçbir şey, ortamı, öğrenci hareketleri kadar güzel gösteremez. Gençlik, hele öğrenci gençlik, benzetme yerindeyse, romatizmalı insan gibidir. Yağmurun yağacağını en erken o hisseder. Nerede öğrenci hareketleri hızlanıyorsa, orada işler kızışacak demektir.

Bunun karşısında, bu tepkinin devrimci güçlerle birleşmemesi için, Türkiye devrimci hareketi tasfiye edilmek istenmektedir. Bir yandan devletin "güvenlik" güçleri eliyle, öte yandan reformizm-legalizm eliyle.

Yargısız infazlar olağanüstü hızlandı. Medyaya yansıyanlarla ölçülemez oranda hızlandı. Hergün yüzlerce ev basılıyor. Hergün kaç tane insan götürülüyor. Kim ölüyor, kim kalıyor belli değil... Bir de, eski legal partiler, yeni partileşmeler, yeni strateji değişiklikleri, hareketi legalizm ve reformizm yönüne götürmeye çalışıyor. Sanki anlaşmalı gibi!

B. DEVRİMCİ HAREKET BİRLİĞİ ZORUNLUDUR

Bu koşullar altında, Türkiye devrimci hareketinin, ilk adımda, hemen bir hareket birliğine varması zorunludur. Hiçbir örgüt, hem olanaklardan tek başına kendi gücüyle yararlanamaz, hem de gelen saldırıyı kendi gücüyle durduramaz. Faşizme, şövenizme, şeriatçılığa, emperyalizme ve yerli finans-kapitale karşı, demokrasi, özgürlük ve emekten yana bir düzen için hareket birliği, ortak karar - ortak eylem. Bu devrimci hareket birliğinin sağlanmasında tüm örgütlere görev düşmektedir.

Türkiye'de, komünistlerin birliği sorunu vardır. (Son zamanlarda, bazı bilinen çevrelerin yürüttüğü, TKP olarak, hem de legalde örgütlenmek üzere çalışmalar var. Eski ikiyüzlülükleri, oportünistlikleri içinde. Böyle yapılarla, komünistlerin birliği gibi yüce bir davanın yanyana gelme olasılığı yoktur. Öte yanda kendisini komünist olarak tanımlayan illegal örgütler var. Bunların birliği sorunu vardır. Ama bu yazının konusu bu değildir.) Türkiye'de, bir de devrimcilerin birliği sorunu vardır. Bu iki sorunda da, samimi ve ısrarlı olmak zorundayız. Halk da bunu istiyor, gerçekten inandırıcı bir ses istiyor.

Bugün, devrimci birlik alanında iki ciddi adım atılmıştır. Bu iki adımdan biri, DHKP'nin ortaya getirdiği, tartışmaya açtığı, illegal alanda "Devrimci Cephe"dir. Bu cephe henüz oluşmuş değildir. Bir de HADEP'in başını çektiği, yasal alanda, "Emek, Barış, Özgürlük Bloku" vardır.

Bunların biri illegal bir cephedir, ötekisi legal bir bloklaşmadır. Dolayısıyla, biz, bu girişimleri birbirine rakip olarak görmüyoruz, tersine, birbirini tamamlar nitelikte görüyoruz. TKP'nin 30 Aralık duyurusunda, "TKP, devrimci hareket birliğinin sağlanmasında katkısı olacak her oluşumun içinde olacaktır" denmiştir. Yararlı, pratik çalışmalar ortaya koyma temelinde, ikisi içinde de olacağız. Bu çerçeve içinde TKP iki oluşuma da başvurusunu yapmış, üstüne düşeni yapmaya hazır olduğunu anlatmıştır.

Tehlikeleri boşa çıkarmak, olanakları değerlendirebilmek için, devrimci güçlerin irade ve mücadele birliği zorunludur. Bu devrimci birlik, gelmekte olan şeriata-faşizme ve devlete karşı mücadelede varım diyen herkesin yerini bulabileceği bir birlik olmalıdır.

C. DEVRİMCİ BİRLİK NASIL SAĞLANACAK?

Devrimci birlik nasıl sağlanacak, Devrimci cephe nasıl fikir planından pratiğe aktarılacaktır? Bunun çeşitli yolları olabilir ve her yol denenmeli, mutlaka sonunda liderliklerin ortak bir protokoluna varılmalıdır. Ancak, bugün bu yolların bile oldukça gerisindeyiz. Bu nedenle, bugün atılması gereken ilk adım, birliği yaşam içinde başlatmaktır. Günlük mücadeleler içinde, yerel örgütler arasında yakın dayanışma ve işbirliği. Ortak yerel çalışma.

Bu dediğimiz, birlik sürecinin yerel çalışmayla başlaması, yalnızca "tabandan birlik" olarak algılanmamalıdır. Geçmiş yıllardaki cephe tartışmalarını hatırlayan yoldaşlar hemen o yönde düşünmesinler. Bu, birlik içinde olmak isteyen örgütlerin tabanlarına, liderlikleri eliyle indirilen bir tutumdur. Örneğin bu yazıda, TKP'nin yerel örgütlerine, "ortak yerel çalışma tüm gündeminizin başına geçmelidir" diyorum. Demek ki bu, yalnızca "tabandan birlik" değildir. Yerel örgütler kendiliklerinden eylem birliğine gitmiyorlar. Hem "tabandan", hem "tepeden" birliktir. Ama atılacak ilk somut adımlar tabanda atılacaktır, yerel örgütler eliyle atılacaktır. Tabandaki yakın çalışma, üst düzeydeki örgütlenmelere yolu döşeyecektir.

Görülen odur ki, günlük mücadelede böyle bir süreç yaşanmalıdır. Bu, uzun yıllardan gelen karşılıklı güvensizlikleri aşmada tek yoldur. Çok farklı yerlerden geliyoruz. Dolayısıyla, bu örgütlerde birbirine karşı, hem yönetim düzeyinde, asıl olarak tabanda bir güvensizlik vardır. Tabii ki hedef, merkezi ilişkilerin düzenlenmesidir. Ama içinde bulunduğumuz somut koşullarda, üstte yapılacak "protokollar" yoluyla cepheye varma fikri sonuç getirmeyecektir. Tabanda birlikte çalışmadan, bu güvensizlikleri aşabilmek olanaksızdır. Üstlerde alınan kararlar, alt birimler eliyle uygulanır. Altın şekillenmesi nasılsa, öyle yaşama geçer. Yerel çalışmaları yürüten devrimcilere büyük sorumluluk düşmektedir. Mutlaka yerel çalışmayı birlikte planlayıp, birlikte gerçekleştirmeliyiz. Taban çalışmasını ne denli başarıyla yaparsak, üst düzeyde oluşacak birliğin, cepheleşmenin de o

denli çabuk ve sağlıklı olmasını sağlayacağız.

D. TKP ÖRGÜTLERİNİN YAPMASI GEREKENLER

Devrimci Cephe, taban çalışmasından gelecektir dediğimizde, TKP'nin yerel örgütlerine düşen görevler nelerdir?

Bir kez, yerel mücadeleler içinde dayanışma, işbirliği ve giderek ortak planlama derken, gözümüzü tabii ki Türkiye'nin bu koşulları içinde gerçekten militan mücadele veren güçlere çevireceğiz. Bunlar da bugün bir elin beş parmağını geçmiyor.

Bu örgütler, TKP'nin teorik anlayışından farklı anlayışlar taşıyor olabilirler. Ama devrimci güçlerin birliği için teorik yaklaşımlarda anlaşmak gibi bir ölçü getiremeyiz. Ancak pratik bir ölçü getirebiliriz: Burjuvaziye karşı mücadele edenlerle güçbirliği yaparız.

Çok önemli bir nokta da şudur: Burjuvaziye karşı mücadele eden devrimci örgütlerin bulundukları bölgelerin çoğunda yerel komiteler var. Eskiden beri var olduğumuz, belli bir güç taşıdığımız ve de pratik içinde yer aldığımız yerlerde zaten bu komitelerin içindeyizdir. Öte yanda, var olduğumuz ama bugüne dek ortak pratik çalışmaların dışında durduğumuz da çok bölge var. Böyle durumlarda yoldaşlarımız komiteye gidip hemen bir "hak" talep etmemelidirler. Varoldukları bölgelerde mutlaka komiteyle temasa geçmelidirler ve demelidirler ki, "biz de varız, her türlü eylemde bizi de sayacaksınız ve biz komitenin disiplinine uyarız."

Birdenbire git, "bize de komitede yer verin" de, olmaz. Devrimci hareket bu çeşit çıkarcılıklardan çok çekmiştir. TKP hiçbir zaman bunları yapmadı, bundan sonra da yapmayacaktır. Biz o bölgede mücadele ediyorsak, o çalışmalar içinde yer alıyorsak, bir süre sonra komiteye de gireriz. Ayrıca, hedef yerel mücadelelerde işbirliğidir, mücadelenin yükseltilmesidir. Yerel komitelerin disiplinine uymak çok önemlidir.

Legal-illegal neler yapılabileceğini taban, bölge temasları içinde ortak belirlemeliyiz. Burjuvaziye karşı gerçekten mücadele eden örgütlerle tüm eylemlerde, eylemlerin önceden planlanması da içinde olmak üzere, birlikte olacağız.

Ve de bu birlikte, geçmiş dönemin tortularını üzerimizden atmış biçimde var olacağız. İçtenlikle. Bunun altından ne çapanoğlu çıkacak gibi bir psikolojiyle değil. İçtenlikle. Bugün Türkiye'nin gereksinimi böyle bir birliktir. Böyle bir birleşme gerçekleştiği gün, emekçilerde büyük bir hareketlilik ortaya çıkacaktır. Bir çekim merkezi, bir güç odağı yaratıldığı zaman çok şey değişecektir. Yönetici yoldaşlar dünkü psikolojilerini bugünün görevlerine taşımamalıdırlar.

Sonra, bölgeler dışında da ortak çalışma zeminleri var. DETUAB, öğrenci gençlik, "haklar ve özgürlükler platformu" gibi, bölgeler dışında, Türkiye çapında çalışmalar var. Bunlar da çok önemli ortak çalışma zeminleridir.

E. YENİ DÖNEM, PARTİ İÇİ YENİLENME, GERÇEK BİR ATILIM

Örgüt içi yaşamda da yeni bir döneme giriyoruz. Geçtiğimiz dönemin kendi özel koşulları ve ona göre davranış biçimi vardı. Artık bunları değiştirme zamanıdır. (Bir başka benzer ortamda bile o özel koşullar ve davranış biçimi geri gelmeyecektir.)

Bizi bugüne disiplinimiz getirmiştir. Geçtiğimiz dönem içinde bazı yoldaşlar izlenen çizgiyi doğru bulmadılar. Ama yoldaşlarımızın hepsi de, verimleri değişik olmak kaydıyla, parti hattına uydular. Bizi yeni ortama taşıyan disiplin oldu. Şimdi yeni bir döneme giriyoruz. Bu yeni dönemde de yaslanmamız gereken en önemli unsur, yine disiplindir.

Tabii, disiplin gökten düşmüyor. Bu disiplinin altında, yıllar içinde edinilen deneylerin getirdiği sonuçlar var, güven var.

Bugün gelinen nokta izlenen çizginin doğruluğunu gösterdi. Kayıplarımız oldu. Tahribatları da, kişi kişiye hepimiz kendi benliğimizde yaşadık. Ama parti olarak, ilkelerimizle ters düşen davranışlar içine girmedik.

Partinin izlediği çizgi doğru çıkmasaydı, bugün disiplin kalır mıydı? Kalmazdı. Öyleyse, disiplinin iki yönü çok önemlidir. Bir yönü, öz disiplindir, insanın kendi kendine olan disiplinidir. İkincisi de, pratiğin sonuçlarıdır. Ama bu ikisi arasında bir zaman farkı vardır. Öz disiplinin o zamanı tanıması gerekir. İzlenen hattın doğru olup olmadığının ortaya çıkması için zaman vermek gereklidir. Yıllardır birlikte çalışan insanlar olduğumuzdan, en itirazlı yoldaş bile o zamanı verdi. İşin püf noktası buradadır.

Bugün girdiğimiz yeni dönem asıl olarak iradi kararlarla pratiğe müdahale istiyor. Bu dönem, sürekli karar alma dönemidir, sürekli adım atma dönemidir. Karar alacağız, yanlış yapmaktan korkmayacağız. Türkiye'nin ortamı hızla ilerliyor. Mutlaka ve mutlaka hızlı çalışma gerekiyor.

Geçmiş dönemde olağanüstü görev görmüş yoldaşların bile bu noktayı doğru kavraması gerekiyor. Hepimizin farklı yapıları var. Ortamın isteklerine bakmadan kendi yapımıza göre tutum alırsak, yanlış yaparız. Çünkü her yeni ortam insandan yeni ve başka özellikler istiyor. İyi komünist, ortama göre tutum alan insandır. Yoksa, her yeni dönemde eski kadrolar gitti, yeni kadrolar geldi, böyle komünist partisi olmaz. Gerçekten iyi yetişmiş komünist, dönemin isteklerini yerine getirendir. Parti içi yeni dönem, yenilik, adım atma, atılganlık, sürekli karar istiyor. Hepimiz tutumlarımızı buna uydurmak zorundayız. Yeni bir coşku, yeni bir atılım gerekiyor.

Bu atılımın en önemli bir yönü, yeni üye kazanmadır. Türkiye'nin gitgide öne çıkardığı görevleri üstlenebilmek için, büyük sayılarda yeni üye kazanmak ve ülkenin her yanında örgütlenmek zorundayız. Hangi alanda, nasıl bir çalışma yaparsak yapalım, bu çalışma aynı zamanda bize yeni partililer kazandırmalıdır. Sonunda bunu sağlamayan çalışmayı başarılı kabul etmemeliyiz.

İkincisi, görevlerin yerine getirilmesi için merkezden ya da üstten yardım bekleme alışkanlığını yok etmeliyiz. Partimizin yaşamında bu konu yıllar içinde birkaç kez gündeme geldi. Şimdi yine aynı durum var. Merkezin olanakları varsa, atılması gereken adımlarda gereken yardımı yapmak zorundadır. Yapmıştır, yapmaktadır ve yapar da. Ama ya gerçekleştirilmesi zorunlu görevler olanakları aşıyorsa? Görevin zorunluluğu, acilliği ortadan kalkıyor mu? Kalkmıyor ve o zaman görevi üstlenen yoldaşların kendi olanaklarını yaratmaları gerekiyor.

Diyelim bir bölgede gençlik çalışması başlayacak. İlk başta onlara bir küçük lokal gerekiyor. Bunu, bölge komitesi sağlayabiliyorsa, tabii sağlayacak. Ya da MK sağlayabiliyorsa, tabii sağlayacak. Ama ya sağlayamıyorlarsa? Söz konusu bölgede gençlik çalışması yapma zorunluluğu ortadan kalkıyor mu? Ne yaparlarsa yaparlar, mutlaka parasını bulurlar. Başka yolu yoktur. Bu yaklaşımla adım atmazsak, yapılması gerekenlerin çok azını yaparız, çünkü olanaklarımız daralmıştır. Şunu da iyi bilelim, örgütlerimizin ve parti kurumlarının hiçbiri, üstten-merkezden gelen yardımlarla kurulmadı. Kişi kişiye koşturmayla kuruldu. Bugün aynı şekilde koşturacağız. İş bilenin kılıç kuşananın. Bu zorluğu da aşacağız.

Geçtiğimiz dönemde "partiye teslimlik" ruhunda hasarlarımız oldu. Yakından tanıdığımız, dolayısıyla eksiğini-artığını da iyi bildiğimiz yönetici yoldaşlarımızı, "parti" olarak almak, dolayısıyla itiraz ve tartışmayı yararsız yere arttırmak gibi tutumlara rastlandı.

Bu temel bir yanlıştır. "Parti" kavramını, sekreterle, ya da herhangi bir yöneticiyle özdeşleştirmek doğru değildir. "Parti" ne partinin yöneticileridir, ne liderliğinin tümüdür, ne de hatta üyelerinin tümüdür. "Parti" bunlardan oluşur ama bunların matematik bir toplamı değildir. Beş parmak vardır ama beş parmağı biraz sıktığınız zaman, değişik bir toplam ortaya çıkar, o bir yumruktur artık. Dolayısıyla parti, üyelerinin toplamından oluşan ama onların matematik toplamının üzerinde birşeydir.

Ve de partiye teslimlik, komünist için tanımlayıcı bir özelliktir. Onsuz komünist olunamaz. Partiye teslimlik, kölece bir vurgu taşımaz. Tam tersine, kendi kendine özgürce verilen bir karardır. Kimse kimseyi teslim almıyor. Ben kendim teslimsem teslimim. Parti işleyişi içinde bugün bu sekreterle, yarın başka

sekreterle çalışırız, ertesi gün biz sekreter oluruz, bunlar başka konular. O düzeylerdeki tartışmaları, partiye teslimiyet duygusunun içine çekmemek, ondan ödün vermemek gerekir.

Yine geçtiğimiz dönemde yoldaşlar arası sevgi ve saygıda yer yer azalma oldu. Bunun nesnel temeli yok muydu? Vardı. Kuşkuculuk (belki daha iyi bir sözcük bulunabilir) haklı olarak yükseldi. (Partinin güvenliğini sağlama sorunudur bu.) Ve kendisinden beklendiği gibi davranmayan yoldaşlara da kuşku yaygınlaştırıldı. Bu işin nesnel yanıdır ama şunu iyi bilmeliyiz ki, sevgi ve saygının azaldığı noktada birlikte verimli iş üretmenin olanağı yoktur.

Yoldaşlığı, karşılıklı sevgi ve saygıyı yükseltmeliyiz. Bunları geliştirmenin asıl yolu, pratik mücadelelere daha hızlı, daha fazla girmektir. Yanındaki yoldaşınla sıkı durumlardan geçtiğin zaman, yoldaşlık duyguları, dayanışma duyguları artar. Bunun yanında, kişi kişiye de üstümüze düşen görevler var tabii.

Bu yeni ve çok zor dönemin başlangıcında, tek tek komünistler ve parti birimleri olarak her düzeyde ciddi, derin ve kapsamlı bir özeleştiri işletmeliyiz. Özeleştiriyi, zaman zaman rastladığımız gibi, yalnızca yanımızdakini ya da alttakini ya da üsttekini eleştiriyle sınırlamamalıyız. Kendimizi eleştirmeliyiz.

Çalışmamızı altımızdaki, yanımızdaki ya da üstümüzdekinin çalışmasına göre ayarlayamayız. Biz kendi vicdanımızla hesaplaşıp partiye girmişiz. Yanımızdakine bakıp girmemişiz. Biz komünistiz, yerimiz komünist partisindedir demişiz. Ne sözü vermişiz? Tüm yeteneklerimizi, tüm olanaklarımızı, tüm yaşamımızı partinin devrim davasına adama sözü vermişiz. "Yanımdaki iyi çalışmıyor, enayimiyim, ben de onun kadar çalışırım!" Bu küçük burjuvalık olur. Yanımdaki iyi çalışmıyorsa eleştiririm, ben iyi çalışmamla ona örnek olurum. Örneği alabilecek yapıda değilse, canı sağolsun, tesadüfen girmiş yoldaştır, zaman ayıklar derim. Ya da, şimdi sorunları vardır, yarın düzelir derim ama çalışmamı ona göre ayarlamam.

Özeleştiriyi de bu anlamda söylüyorum. Yanındakinin eksiği, vb., kullanma şu silahı. Kendini eleştirmek için kullan. Başkaları için komünist değilsin.

Yeni dönemde parti-içi tüzük-program eğitimini hızlandırmalı, yaygınlaştırmalıyız. Neden TKP? Bu, özel mülkiyet duygularından kaynaklanmıyor. Bir parti de bizim olsun! Böyle yaklaşımlardan kaynaklanmıyor. TKP'nin öteki örgütlerden farkı nedir? TKP'yi TKP yapan nedir? Bunları derinden kavramanın yolu, tüzük ve program eğitiminden geçer.

Geçtiğimiz dönemin kendine özgü koşullarına rağmen, partimiz, ilk ayrılma dönemi dışında, üye sayısındaki en büyük artışı sağladı. Bu durum, bizim çalışmalarımız kadar, hatta daha da çok, ülkede kabarmakta olan devrimci dalganın sonucudur. İşte bu olanağın bilinçle üzerine gitmeliyiz ve mutlaka yeni üye kazanımını hızlandırmalıyız. Ve mutlaka yeni üyeleri hızla eğitip kavgaya sürmeliyiz.

F. 9.KONGRE KARARINI TAM OLARAK YAŞAMA GEÇİRMELİYİZ

* Can alıcı soru 1: Bugünün ortamında silah hangi hedeflerde kullanılmalıdır? Komünistleri bu alanda da öteki devrimci güçlerden ayıran bir çizgi var mıdır, varsa nereden geçmektedir?

Böyle bir çizgi, böyle bir farklılık vardır. Bu farklılığı özel olarak arayıp, "yaratıp" getirmiyoruz.

İki noktayı hatırladığımız zaman farklılığımız kendiliğinden ortaya çıkar. Bir kez biz, "devrimi kadrolar yapar"a varan bir anlayış sahibi değiliz. Devrimi kadrolar, örgütler hatta bir sınıfın tümü değil, yığınlar yapar. Devrimi yığınlar yaparsa, bu alanda da mutlaka ve mutlaka mücadelenin halkçı karakterini dikkate almak zorundayız. Bu halkın mücadelesidir, devrimi halk yapacaktır. Öyleyse, yürümekte olan devrim mücadelesinin halkçı karakterini bir yere yazacağız. İkinci olarak şunu da yazacağız ki, komünistler olarak halkın fedaisi de değiliz. Bu iki nokta: Devrimi halk yapacaktır ve komünistler halkın fedaisi değildir.

Silahın devrim mücadelesindeki bugünkü yeri, bize göre, bu iki fikrin birlikte ele alınmasından çıkar. Bugünün doğrusu, silahı, çatışma anlarında yığınları savunacak ve ilerletecek, kendi deneylerinden öğrenmelerine (yığınlar kitaplardan değil deneylerinden öğreniyorlar) zemin hazırlayacak kullanımlara yönelmektir.

Bu temel hedefin yanı sıra, *Ne Yapmalı*'yı hatırlayan yoldaşlar bunu da hatırlarlar, ajanların, provakatörlerin cezalandırılması görevi her zaman sürer. Dönemlere bağlı olmayan bir görevdir bu.

* Can alıcı soru 2: Teknolojiyi ne düzeyde kullanmayı hedefleyeceğiz?

Burada da iki doğrumuz var. Bu iki doğruyu yanyana koyduğumuzda, yine verilmesi gereken yanıt çıkar.

Birincisi, teknoloji fetişizmi yapmayacağız. Aman en ilerisini kullanalım demeyeceğiz. Neden? Bunun dört temel nedeni vardır.

1. Şunu hiçbir zaman unutmamalıyız ki, asıl olan insandır. Asıl olan, insanın mücadele kararlılığıdır, moralidir, savaşçı ruh halidir. O insanın ve onun parçası olduğu toplumun kültür ve beceri düzeyidir. Burada yalnızca teknolojiyi kullanacak insandan değil, o insanın ait olduğu toplumdan söz ediyoruz. Teknolojiyi bundan ayrı düşünürsek, "mücadelenin halkçı karakteri" kavramının üzerini çizmiş oluruz. Öyleyse, Türkiye gibi bir ülkede, bu alandaki çalışmaları çok sade yöntemlerle yürütmeliyiz.

2. Yüksek teknoloji, ona gerçekten hazır olmayan örgütü polise kaptırır, çökertir. Çünkü teknolojinin birçok yan sonuçları var. O yan sonuçları bilmezsen, anlamazsan, gidersin. Bir örnek vereyim, bu örneği her alana taşıyabilirsiniz. Haberleşmeyi üstün teknolojiyle yaptığını, yakalanmayacağını düşünüyorsun ama gerçeğinde ne yaptığını pek de bilmiyorsun, aslında kullandığın yöntem telefondan da güvensiz olabiliyor.

3. Düşmanla arasına tekniği koyan, dolayısıyla düşmanı yakınlarında görmeyen, yakınlarında görmemeye alışan kadroların korkaklaşma olasılığı yüksektir. Bir kilometre öteden düğmeye basıp o gün düşman bildiğini yok etme yöntemine çok alışan, o düşmanla göğüs göğüse kavga zorunluluğu geldiği zaman korkabilir. Çünkü alışmamıştır.

4. Dördüncüsü ve en az ötekiler kadar önemlisi de, mali gücümüz buna yetmez.

Dolayısıyla, teknoloji fetişizmi yapmayacağız. Ama bir doğrumuz daha var. Teknikte güçlü olan, taktikte de güçlü olur, düşmanın bir adım önünde gider.

Bu iki doğruyu birleştirmenin, partinin bugünkü gerçeğinde, yolu şöyle olmalıdır. Özel birimler ya da tüm parti bünyesi olarak, halkın düzeyini dikkate alan, mücadelenin halkçı karakterini öne çıkaran yöntemler ve araçlarla çalışacağız. Ama dün çok yüksek düzeylere ulaştırdığımız, bugün ise oldukça gerilemiş olan (başkalarıyla değil, kendi kendisiyle yapılan bir karşılaştırmada gerilemiş olan) bir yönümüzü de yeniden kalkındıracağız. Uzun yıllarını partiye vermiş yoldaşlardan kurulu dar bir kadro, ama teknolojinin her yönünden gerçekten haberdar, bilimsel gelişmelere gerçekten egemen bir dar kadro eliyle de yüksek teknoloji kullanımına yöneleceğiz. Tabii bunlar, gerçekleştirilmesi söylenmesi kadar kolay olmayan işlerdir, zaman ve inatçı bir emek ister.

9. Kongre kararında, özel birimlere gereç tedariki merkezin görevidir denmektedir. Merkez yapabildiğini yapıyor, ama yapabildiği fazla birşeye yetmiyor. Merkezin görevi ortadan kalkmıyor ama bu kadarını yapabiliyor. Ne olacak peki? Hele bu birimlerde çalışma görevini gönüllü olarak üstlenmiş insanlar için düşünüyorum. "Gereç gelmedi, o zaman yapmıyorum" olur mu? Gidecek, gereçlerini kendisi bulacak. Başka yolu yok. Her konuya ve bu konuya böyle yaklaşırsak, çok daha hızlı ilerleriz.

Sonunda asıl olan komünistin moralidir, ruh halidir. Asıl olan mücadele azmidir.

***

Şansımızdır, Türkiye ortamındaki değişmelerle partinin yaşadıkları üstüste düştü. 9. Kongre zaten böyle bir üstüste düşüşün sonucu oldu. Bugün ise yeni bir döneme başlıyoruz. Bu da Türkiye'deki durumla üstüste düşüyor. "Gün birleşme ve düşmana ortak vurma günüdür. Tarih gecikmeyi affetmeyecektir! Oysa hareket birliğimiz, tüm emekçi yığınlar için yeni bir yazgının başlangıcı olacaktır!" (TKP Merkez Komitesi Duyurusu, 30 Aralık 1995)

İŞÇİNİN SESİ

Türkiye'nin gereksinimi partidir!

ÇEK-AL

Gelecek onun için savaşanlarındır!

"Gerçekt n yaşayanlar mücadele denl rdir"

Fransa grevlerinin gösterdikleri

Mustafa Kızıltepe

Fransa'da ''şimdilik kaydıyla'' geçici ateşkes ilan edildi. Son iki aylık süre içinde işçi sınıfının ve emekçi halkın greve en aktif katılan kesimleri, deyim yerindeyse, ikmallerini tamamladılar, yaraları sardılar. Böylesi zorlu bir mücadele, dişini tırnağına takarak savaşan emekçi halkı yorgun düşürdü ama yıldırmadı. Bugün kesinlikle yılgınlıktan söz edemeyiz. Önümüzdeki dönemde, Fransa'da da siyasal ve toplumsal havanın yeniden ısınacağı, yığın eylemlerinin artacağı açıktır.

A Grevin görünürdeki nedenleri, olup bitenler

Fransa'da 1995 Kasım ayının son haftasında başlayan ve Aralığın 18'inde -şimdilik kaydıyla- askıya alınan büyük grev dalgasının yankıları çok güçlü oldu. Gerçekten, 1986 Aralık'ındaki altı haftalık tarihsel SNCF (Fransa Devlet Demir Yolları) grevinden bu yana böylesi şiddetli bir grev dalgası hiç yaşanmamıştı.

Türkçe'de güzel bir deyiş vardır: Perşembenin gelişi çarşambadan belli olur. Aynen de öyle oldu. Hükümetin politikasını protesto eden irili ufaklı yürüyüşler ve grevler, üniversite binalarını işgal edip greve başlamalar, 10 ve 25 Ekim tarihlerinde başta SNCF'te çalışanlar olmak üzere kamu sektöründe çalışan emekçilerin örgütledikleri yığınsal uyarı grevleri, perşembenin çok "sıcak" olacağının habercisiydi.

Fransa'da halk, geçtiğimiz Mayıs ayında, tutucu parti RPR'nin lideri Chirac'ı, işsizliği ve yoksulluğu ortadan kaldıracağına, "toplumsal çatlakları" onaracağına garanti veren seçim programına kanıp, oylarını ona verip, devlet başkanı seçmişlerdi. Böylece, RPR'nin önderliğinde oluşan sağ partiler koalisyonu gerek milletmeclisinde, gerekse senatoda ezici çoğunluğu da oluşturduklarından, Jacquea Chirac'ın da devlet başkanı seçilmesiyle önleri tümden açılmıştı. Artık "falanca programı uygulamak istiyoruz ama engel oluyorlar" diye sızlanamazlardı. Hükümet parlemantodaki çoğunluğuna güvenip uyarı grevlerinden gerekli sonuçları çıkarmadı. Bununla da kalmayıp, sokağın sesine kulak vermemeye sanki kararlıymış gibi 15 Kasım'da başbakan Alain Juppe "Reform Programı" adı altında, kamu sektöründe yoğun işten çıkarmaları, devletin bütçe açığını halktan daha fazla vergi almayı öneren bir taslağı millet meclisine sundu.

Söz konusu taslağın belli başlı önerileri şunlardı:

1. Aile başına düşen maaştan kesintiler artıyor: 1 Ocak 1996'dan itibaren, halen %2.4 olan CSG (Genelleştirilmiş Sosyal Katkı) vergisi %0.5 artırılarak tüm maaşlılardan, emeklilerden ve işsizlerin aldığı işsizlik ücretinden kesilecek.

Doğuracağı sonuçlar: Devletin kasasına 25 milyar frank gelir girecek. Ayda 8.800 frank maaş alan bir emekçi ise senede 700 frank kaybedecek.

2. Aile yardımı vergiye tabii tutulacak. 1 Ocak 1997'den itibaren çocuklu ailelere yapılan parasal yardımlar vergiye tabi tutulacak. Ayrıca yapılan yardım miktarları da dondurulacak.

Doğuracağı sonuçlar: 3 milyona yakın ailenin ödediği gelir vergisi artacak. 320.000 ailede vergiye tabi tutulur duruma gelecek. Ayrıca bu ailelerin hepsi oturum vergisinden muaflık haklarını kaybedecekler.

3. Emeklilerin ve işsizlerin sağlık giderlerine yardım azalacak. Vergi ödeyen emeklilerden ve asgari ücretin üzerinde işsizlik ödeneği olan işsizlerden kesilen sağlık giderleri vergisi 1996'da %1.2, 1997'de de 51.2 oranında artırılacak.

Doğuracağı sonuçlar: Devlet kasasına iki yıl sonunda 15 milyar frank girecek. İş arayan ve eline ayda 6000 frank işsizlik ücreti geçen bir emekçi ise yılda 1800 frank daha fazla kesinti ödeyecek. Özel sektörde çalışıp emekliye ayrılmış, eline ayda 5000 frank emekli maaşı geçen bir emekçinin alım gücü ise bu kesintiden sonra %5.3 oranında azalacak. Her yıl cebinden 3180 frank daha fazla ödeyecek.

4. Kamu kesiminde çalışanların emeklilik kesintisi ödeme süresi 37,5 yıldan 40 yıla çıkarılacak.

Doğuracağı sonuçlar: Hükümet, emeklilik kesintisi süresini özel sektörde olduğu gibi kamu sektöründe de 40 yıla çıkarmakla asil davrandığını söylüyor! Oysa hiç de öyle değil. Çünkü bir kez özel sektördeki maaşların ortalaması kamu sektöründekilerden daha yüksek ve bu bilinen bir gerçek. İkincisi, emeklilik maaşı hesaplanırken kamu kesiminde çalışanların aldıkları primler hiç hesaba katılmıyor, dolayısıyla emeklilik maaşını aşağıya çekici etkisi oluyor. Nerede kaldı eşitlik?! Doğacak en önlemli sonuçlardan biri de tabii ki kamu emekçileri 2,5 yıl daha fazla çalışıp, emekliye ayrılıncaya kadar yerlerine yeni işçi alınamayacak ve dolayısıyla, işsizliğin artmasına neden olacak.

Yukarıda saydıklarım Juppe'nin "Reform Planı"nın toplumdan en şiddetli tepkiyi çeken kesimlerini oluşturuyor. Bunlara sağlık, kamu taşımacılığı ve servis sektöründe planlanan efektif ve bütçe indirmlerini katmadım! Liste daha da uzatılabilir.

Fransa'da işçi sınıfı ve emekçi halkın reform istemi yok mu? Tabii ki var, ama tam ters yönde. Tüm kamu hizmetlerinin daha da geliştirilmesi, en başta insan sağlığının ve eğitiminin bir imtiyaz değil, en doğal hak olduğunun yaşamda somut olarak görülmesi, gençlerin işsizlik sorunuyla hergün boğuşmaktan geleceğe olan güvenlerini yitirmemeleri, ve tabii bunca yıl emek verdikten sonra da emeklilikte sefil olmadan insanca ömrünün geri kalan yıllarını yaşayabilmek.

Kısacası, en temel insan haklarının bile giderek imtiyaz olmaya başladığı Fransa'da, işçi sınıfı ve emekçilerin en bilinçli kesimi bu gidişe dur demek amacıyla 24 Kasım'da şalterleri indirdi. Hergün daha da yığınsallaşan eylemlerle sokağa döküldü. Bir hafta içinde grev, Fransa'nın dörtbir köşesine yayıldı: SNCF ve RATP (Paris Metro ve Otobüs İşletmeleri)nden sonra EDF-GDF (Fransa Elektirik ve Gaz Kurumu), France-Telecom, orta ve yüksek eğitim kurumlarında çalışanlar da dört hafta boyunca yığınsal olarak greve katıldılar.

Grev özellikle Paris'te yaşamı felce uğrattı. Ulaşım gerçek bir sorun oldu. Yüzbinlerce insan Paris'te olduğu gibi Marsilya, Toulouse, Bordeaux, Lyon gibi büyük kentlerde saatlerce yürüyerek ya da otostop yaparak işyerlerine gidip gelmek zorunda kaldılar. Burada önemle belirtmek istediğim bir nokta var: Tüm bu zorluklara karşın çalışan halkın ezici çoğunluğu hiç yakınmadı, aksine grevcileri sonuna kadar desteklediğini söyledi. Greve kaşı olan birilerini bulup, halkın gözünde grevcilerin kredisini düşürmek için karınları çatlayan medya ekipleri, "bunca çektiğiniz yetmiyormuş gibi neden grevi destekliyorsunuz" diye sorduklarında aldıkları yanıtlar, "çünkü istemleri haklıdır", "çünkü bu grevle bizim ve çocuklarımızın da haklarını savunuyorlar" şeklindeydi. Sorunun basit bir "Juppe reform planı"na karşıtlık olmadığı açık seçikti.

Halkın grevcilerle dayanışmasına bir diğer kanıt olarak şunu ekleyebilirim: Grevlerin yayılmasıyla birlikte iktidardaki gerici parti RDR, halkın grevlerden kaynaklanan zorlukların yarattığı hoşnutsuzluğu grevcilere karşı dönüştürmek amacıyla kendi militanları aracılığıyla "anti-grev komiteleri" kurdurdu. Paris'te ve Bordeaux'da (Juppe bu kentin aynı zamanda belediye başkanı) düzenlenen greve karşı yürüyüşlere katılanların sayısı 500-1000'in ötesine geçemedi. Yürüyenleri de görseniz, derhal hangi toplumsal kesimden geldiklerini anlarsınız! Bahse girerim ki, çoğu hayatında ne otobüse, ne de metroya binmiştir.

Grevin altı çizilmesi gerken diğer yanlarını şöyle sıralayabiliriz:

★ Dört haftalık grev süresince Fransa çapında düzenlenen altı büyük yürüyüşün her biri son derece militan, düzenli ve yığınsal eylemlerdi. Halktan büyük sempati topladı.

★ Paris dışındaki kentlerde katılım oranı olağanüstü yüksekti. (Paris'te yaşanan trafik kaosunun kentin büyüklüğü nedeniyle caydırıcı rol oynadığı söylenebilir.) Örnek verirsek eylemlerin doruğa ulaştığı gün olarak anılan 12 Aralık'ta Rouen kentinin nüfusunun (390.000) %25'i sokağa dökülmüştü. Kentin tarihinde böylesi yığınsal eylem hiç görülmemiş. Aynı gün diğer bir rekor da Marsilya'da kırıldı. 1 milyon 300 binlik nüfusun %13'ü yürüyüşte yerini aldı.

★ Ülkenin önde gelen büyük sendika federasyonlarından CGT, FO ve CFDT ilk kez ortak eylemler düzenlendiler. Sendikal birliğin en somut örnekleri tabanda çok daha yoğun olarak yaşandı.

★ Öğrenci gençlik hareketiyle, öğretmenlerin sendikal ve demokratik yığın örgütleriyle işçi sınıfının sendikal örgütlerinin yıllardan beri ilk kez omuz omuza eylemlere katılmaları burjuvaziye ve hükümete korkulu günler yaşattı. "Bir daha Mayıs 68'i mi yaşayacağız?" sorusunu geveleyip durdular.

★ Özel sektörde çalışan emekçilerin çok az bir kesiminin greve katılması eylemlerin daha da yığınsal bir havaya bürünmesine engel oldu. (Çok sayıda küçük ya da orta büyüklükteki özel işletmelerde işçilere özel ikramiyeler verildiğini gazetelerden okuduk. İnsanın sorası geliyor: Bayram değil seyran değil, patron bizi neden gördü diye!)

Bu kısmı bitirmeden önce, yaşadığım ve belleğimde grevin en somut olarak yerleştiği bir anıyı anlatmadan, duyduğum hazı paylaşmadan edemeyeceğim: Günlerden 17 Aralık pazar (grevin "şimdilik" kaydıyla durdurulmasına karar verilecek 24 saat sonra. Juppe hükümeti genelde kamu sektöründe çalışanlarla ve özellikle SNCF'le ilgili tutum taslakları geri çektiği için demiryolu işçilerinin önemli bir kesimi ise başlamaya hazır.) Yer: Gare du Nord. Paris'in en önemli garlarından biri, ayrıca kentin emekçi halkın yoğun olarak oturduğu mahallerde çevirili. Paris Komünü ve 2.Dünya Savaşı'nda Nazi işgali sırasında buralarda çok kanlı olmuş çatışmalar. Öğlene doğru garın yanından geçiyordum. Merak ettim, girip bir bakayım dedim. Trenler çalışmaya başladı mı diye. Gar son derece tenhaydı, görünürde çalışan tren de yoktu. Ancak az ilerde peronların sonunda bulunan depolardan

sesler geliyor, insanlar görüyordum. Yaklaştım. Garın deposunda çalışan işçilerle merkez hat değişim bürosunda çalışanlar hep birlikte ailelerini ve tüm çevrede oturanları da davet etmişler, grevi kutluyorlardı. Herkes yiyecek birşeyler getirmiş, tam bir bayram havası yaşanıyordu. Halkın grevci işçilere desteği tamdı. Dört hafta boyunca grevcilerle nasıl dayanıştıklarını anlatıyorlar, anılarını tekrarlıyorlardı. Gerekirse yeniden şalterleri indireceklerini, patronların sevimli görünmeye çalışmalarına en ufak güven duymadıklarını söylüyorlardı. Az öteki duvarın üstüne dört hafta önce kocaman yazılmış bir yazının olduğu gibi durduğunu gösterirken gözleri ışıl ışıldı: "Gerçekten yaşayanlar mücadele edenlerdir".

B Grevin gerçek nedenleri, Fransa'nın içinde bulunduğu kriz

Aradan geçen iki ayın sonunda ortaya çıkan nedir? Grevin sonuçları olduğu kadar nedenlerini de araştırmak gerekiyor. Önümüzde sıcak olacağa benzeyen dönem var. Siyasal ve sendikal savaşımın alacağı biçimlere göre, yığınlara hedefleri açıkça önerebilmek için bu gerekli.

Son iki aylık süre içinde işçi sınıfının ve emekçi halkın greve en aktif katılan kesimleri, deyim yerindeyse, ikmallerini tamamladılar, yaraları sardılar. Böylesi zorlu bir mücadele, dişini tırnağına takarak savaşan emekçi halkı yorgun düşürdü ama yıldırmadı. Bugün kesinlikle yılgınlıktan söz edemeyiz. Şu sıralarda dikkat kesilerek, hükümetin grevleri yatıştırmak için verdiği sözlere ne kadar sadık kalacağını bekliyorlar.

Önümüzdeki dönemde, Fransa'da siyasal ve toplumsal havanın yeniden ısınacağı, yığın eylemlerinin artacağı açıktır. Hükümet verdiği sözleri tutmuyor. Devlet sosyal harcamalar bütçesiyle ilgili kısıntıları değil durdurmayı, tam tersine giderek arttırmayı amaçlıyor. Örnek mi? 19 Şubat günü Millet Meclisi'nde yapılan oylamada, çoğunluğu elinde tutan gerici partiler koalisyonu, hükümetin sosyal yardımlarla ilgili harcamalarının doğrudan Millet Meclisi aracılığıyla kontrol edilmesine ilişkin yasa tasarısını onayladı. Böylece, karar mekanizmasına katılımları onyıllardır süren sendikaların bu hakları bir çırpıda ellerinden alındı!

Öte yandan sosyal sigorta reform projesiyle ilgili görüşmeler sürüyor. Hükümet SSK'nın bütçe açığını halka ödetmek istiyor. Sendikalar ise işverenlerin katkısının artırılmasını istiyorlar. Dolayısıyla SSK reform projesi üzerinde giden anlaşmazlık yeniden önemli toplumsal patlamalara yol açabilir, çünkü konu tüm emekçileri ilgilendiriyor ve hükümetin elini ceplerine atmasını istemiyor.

Dünyanın en zengin 7 ülkesinden biri olan Fransa'da toplum nasıl oldu da böyle bir patlama noktasına varabildi? Neden devlet sürekli kriz içinde? Hiç kuşkusuz şunu söyleyebiliriz ki, ülkede gelir dağılımındaki eşitsizlik, uygulanan ultra liberal politikalar sonucu görülmemiş biçimde artmaktadır. İşsizler ordusuna katılım her geçen gün artmakta, ve buna bugün kadro diyebileceğimiz kesimler de katılmaktadır.

Yelpazenin öteki ucuna bakarsak, tekeller ve çokuluslu şirketler görülmemiş kârlar elde etmektedirler. Örneğin, geçtiğimiz Ocak ayında açıklanan resmi verilere göre, Kasım 1995'te Fransa'nın dış ticaret artığı 15 milyar franktı. Böylece, 1995 yılının ilk 11 ayında ülkenin toplam dış ticaret artığının ise 108 milyar franka ulaştığı belirtiliyordu. Görülüyor ki birileri kazanıyor, hem de ne biçim! Ayrıca unutmayalım ki veriler resmi, yani yalnızca bildirilmiş olanlara dayanıyor. Gerçek rakkamların ise resmi verilerin çok üstünde olduğu açıktır.

Bugün Fransa ve diğer emperyalist ülkelerin içinde yaşadığı siyasal ve toplumsal krizin nedenlerini daha iyi anlayabilmek için Yürükoğlu yoldaşın 10 Eylül 1982'de, 62. kuruluş yıldönümü toplantısında yaptığı konuşmayı hatırlatmak istiyorum. Geleneksel olduğu üzere, konuşma kitap haline getirilmiş ve *Durum ve Görevlerimiz 1983* başlığıyla *İşçinin Sesi* yayınlarının 29. kitabı olarak çıkmıştı.

Kitabın içeriğini (ki üç temel bölümden oluşuyor: Dünya ve Türkiye, Cephe Sorunu, Parti Yaşamı) bulunduğumuz yerde yoldaşlarla özümsemeye çalışırken, doğal olarak en çok üzerinde durduğumuz konu cephe konusuydu. Tam o sıralarda BİRKOM ve FKBDC etkinliklerinin en yoğun olduğu dönemdi. Dışımızdaki tüm siyasi hareketlerle hergün görüşüyor, tartışıyor ve eylemlerde buluşuyorduk. O hayhuyun içinde kitabın ilk bölümünü oluşturan Dünya ve Türkiye'yi tartışırken, yoldaşların oflayıp, poflamalarını anımsıyorum. Bölümün içeriği günün sıcak eylemlerinin biraz dışında kaldığından yoldaşlar bir an önce bu bölümü bitirip, cephe sorununu tartışmak için sabırsızlanıyorlardı. Oysa Dünya ve Türkiye bölümünde öne sürülen fikirler tam da bugün ileri kapitalist ülkelerin içinde bulunduğu derin ekonomik ve toplumsal krizin nedenlerini anlayabilmemiz için gerekli olan ipuçlarını vermekteydi!

Okuyucuyu sıkmak pahasına da olsa kitabın Dünya ve Türkiye bölümünden uzunca bir alıntı yapacak ve 14 yıl önce partimizin öne sürdüğü görüşleri bugün yaşamın nasıl doğruladığını verilerle kanıtlamaya çalışacağım:

"Emperyalist ülkelerde *işsizlik* 1960'ların sonundan bu yana, giderek yükselen eğrisiyle yapısal bir özellik kazandı. Azalacağını da kimse beklemiyor. Bugün emperyalist ülkelerde 15 milyon kadar işsiz vardır.

"Emperyalist ülkelerin pek çok dalda üretimi geriliyor. Yani, ürettikleri mal miktarı azalıyor. Pek çok sektörde kapasite fazlası görülüyor. Yine pek çok işkolunda zorunlu kısa çalışma var. Ve yine her tarafta çok yaygın, yığınsal işten çıkarma var. Bunları hepimiz hergün gazetelerden okuyoruz.

"Bu yığınsal işten çıkartmalara özellikle iki gelişme neden olmaktadır:

"Birincisi, *otomasyon* hızla gelişiyor.

"İkincisi ve tüm emperyalist ülkelerde gerçekten çok önemli bir ortak özellik olarak *üretim süreçleri rasyonalize ediliyor*.

"Üretim süreçlerinin rasyonalizasyonu son yıllarda büyük önem kazandı. Bunun en önemli nedeni de elektronik mühendisliğinde ortaya çıkan ilerlemeyle elektro-mekanikten elektroniğe geçilmesi ve bunun getirdiği çeşitli olanaklardır.

"Sonra, en önemli emperyalist ülkelerde -ki bunlar ABD, İngiltere, Fransa, Almanya ve Japonya'dır- (bu da çok önemli bir nokta) iç yatırımların 1970'lerden bu yana Gayrisafi Milli Hasıla'ya oranı sabitleşti. Hatta dönem dönem düşmektedir. Bu şu anlama geliyor. En önemli emperyalist ülkelerde emperyalist tekeller, kendi ülkelerine yatırım yapmıyorlar, ya da giderek azalan bir oranda yapıyorlar.

"Buna birşey daha eklemek gerekir. Yaptıkları iç yatırımların giderek artan bölümü rasyonalizasyon için harcanıyor. Demek ki, bir kere yatırımlar duruyor, geriliyor. Yapıldığı kadarının da, artan bir miktarı, varolan işletmeleri rasyonalize etmede kullanılıyor. Bu gelişmelerin hepsi işsizliğe çıkıyor.

"Buna karşılık emperyalist ülkelerin dış yatırımları, düzenli olarak artıyor. Azgelişmiş ülkelere yaptıkları yatırımların tüm dış yatırımlar içindeki payı da artıyor. Bu, *Zayıf Halka*'dan bu yana eklenmesi gereken bir noktadır.

"Yatırımlar konusunda birşey daha söyleyeceğim. Çok önemli bir gelişme. Dış yatırımlar artıyor, dış yatırımlarda azgelişmiş ülkelerin payı artıyor dedim. Bir de dış yatırımlarda *endüstriyel yer değiştirme* amacıyla yapılan yatırımların yeri giderek artıyor. Bu konuya ilerde yine döneceğim.

"İşsizlik, üretim daralması, zorunlu kısa işgünü, yığınsal işten çıkarmalar, ama tüm bunlar emperyalist *ülkelerin* durumunu anlatıyor, emperyalist *tekellerin* değil! Emperyalist tekellerin ise kârları hızla artıyor, dış yatırımları, üretim kapasiteleri ve işgücü kullanımları artıyor. Özellikle azgelişmiş ülkelere yaptıkları yatırımlar artıyor. Lenin'in *Emperyalizm* kitabında söyledikleri en çıplak biçimde görülüyor. Sermayenin tek güdüsü vardır: Kâr. Ne 'allahı' ne 'kitabı', ne 'vatanı', kâr güdüsünden başka hiçbir şeyi yoktur. Nerede daha kârlı bir olanak varsa ellerini yıkayıp o yana gidiyor ve rekor kârlar yapıyor.

"Bu gelişmelerin sonucunda şöyle birşey ortaya çıkıyor: Tüm emperyalist ülkelerin *devletleri mali bunalım* geçirmektedir. Bu kafa karıştıran birşey. Bazen yoldaşlara emperyalistlerin bir oyunu gibi geliyor. Gazetede okuyorsun, şu tekel rekor kâr yapmış. Öte yandan işsizlik, gerileme v.b. Yerine oturmuyor. Ama bunlar gerçekten oluyor. Tekeller kârlı bir dönem yaşıyor, emperyalist ülkelerin devletleri, toplumu bunalım yaşıyor. Bu çok ilginç birşey. Emperyalist ülke devletlerinde ortaya çıkan mali bunalımın sonu ne zaman gelir belli değil. Çünkü bu eğilimler gidici eğilimlere benzemiyor.

"Emperyalist sermaye bu denli kârlı bir dönem yaşarken, emperyalist devletlerin içine girdiği mali bunalım nerelerden kaynaklanıyor?

"a) Yüksek işsizlik, ve kısa çalışma günü, devletin vergi gelirlerini düşürüyor ve devlet harcamalarını artırıyor.

"b) Yukarıda değindiğim endüstriyel yer değiştirme tehdidi karşısında, şirketler ülkelerden kaçmasın diye yeni vergiler

getirilemiyor.

"c) Ülke içinde yatırımları teşvik etmek, böylece toplumsal patlamaları, bunalımları önlemek için, emperyalist devletler, şirketlere yeni vergiler getirmeme bir yana, her türlü kolaylığı sağlamak için çırpınıyor. Devlet kimindir, zaten biliyoruz da, burada yeni bir durum var. Her yönden, şirketlere yeni olanaklar açıyor. Karşılıksız yardımlar, faizsiz krediler, vergi indirimleri vs. tanıyor. Tüm ülkelerde aynı şekilde *gerçek ücretlerin* düşmesi için elinden geleni yapıyor.

"Tüm bunlar, damla damla bu devletlerin mali bunalımını artıyor. Bunun sonucunda da emperyalist ülkelerde toplumsal hizmetler, emeklilik ve sağlık sigortası harcamaları giderek kesiliyor.

"Devletle sermayeyi çok fazla birbirine karıştırmazsak, o zaman herşey yerine oturuyor.

"Emperyalist ülkelere ilişkin bu bölümü şöyle bir özetle bitirebiliriz. Emperyalist ülkelerin yaşadıkları ekonomik sorunlar, kendi emperyalist tekellerinin (bilinçli ya da bilinçsiz, orası önemli değil, kâr güdüsü nedeniyle) hareketleri sonucudur." (R.Yürükoğlu, *agy*, s.16-18)

Yürükoğlu yoldaş sanki bugünü anlatıyor! Aynı bölümde orta ve az gelişmiş kapitalist ülkelerin ekonomilerinde de 80'li yılların başlarında gözlemlenen yeni eğilimler de inceleniyor. Ancak konumuz Fransa olduğundan daha fazla dağıtmak istemiyorum.

Yukarıda yaptığım uzun alıntıda belirtilen saptamaları yaşamın Fransa'da ne dereceye kadar doğruladığının kanıtını bize en güzel verecek olan istatistiksel verilerdir. İlk vereceğim veriler, 1970-1994 yılları arasında Fransız şirketlerinin yurtdışında faaliyete geçişleriyle ilgili:

Yerleşim bölgesi	1970 öncesi	1970-84	1985-89	1990-94
Avrupa Birliği(AB)	22	18	38	22
AB dışındaki Avrupa	20	13	22	45
Afrika (Kuzey Af. hariç)	45	33	10	12
Kuzey Afrika	31	30	12	7
Hızlı gelişen Asya ül.	10	32	32	26
Güney Amerika	33	33	13	21
Doğu Avrupa ül.	-	3	8	89

** Her satır toplamı %100'dür.*
Kaynak: DREE (Direction des Relations Economiques Exterieures)

Yukarıdaki veriler döneme göre Fransız şirketlerinin nasıl dünyaya yayılmış olduklarını gösteriyor. Doğu Avrupa ülkeleri diye andığımız eski sosyalist ülkelerden pazar ve ucuz, kaliteli işgücü kapma amacıyla gelen Fransız şirketlerinin sayısında bir patlama olduğu görülüyor. Bir diğer çarpıcı örnek de 1970-84 yılları arasında, Asya kaplanları diye adlandırılan Güney Kore, Tayvan, Hong-Kong ve Endonezya gibi ekonomileri hızla gelişen Asya ülkelerine üşüşen Fransız şirketlerinin artış oranıdır.

Aktaracağım ikinci veriler ise yurtdışında faliyet gösteren Fransız şirketlerinin en çok yatırım yaptığı ve en çok işçi çalıştırdığı ülkelerin ilk 10'uyla ilgili. Hemen belirteyim ki bu verilerin kaynağında "vergi cenneti" diye adlandırılan ülkelerin hesaba katılmadığı belirtiliyor-oralardaki doğal kaynak yağmasını ve ücretli emek sömürüsünü varın siz düşünün!

En çok doğrudan yatırım yapılan ülkeler (1993) (milyon dolarak olarak)

1	Çin Halk Cum.	57.2
2.	Singapur	50.8
3.	Endonezya	44.1
4.	Meksika	41.9
5.	Brezilya	40.4
6.	Malezya	26.9
7.	Suudi Arabistan	22.5
8.	Arjantin	21.7
9.	Hong-Kong	17.7
10.	Tayland	13.8

(Toplamın %68'i) Kaynak: IMF ve DREE

Çalıştırılan işçi sayısı (1994) (binle çarpın)

1.	Brezilya	119
2.	Fas	56
3.	Fildişi sahili	51
4.	Arjantin	46
5.	Nijerya	38
6.	Kamerun	33
7.	Macaristan	25
8.	Çek Cumhuriyeti	25
9.	Malezya	24
10.	Meksika	24

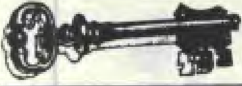
(Toplamın %56'sı) Kaynak: IMF ve DREE

Yukarıdaki istatistiklerden de açıkça görüldüğü gibi, Fransız şirketinin üretimi yurtdışına kaydırma ve bunu genel olarak emek gücünün ucuz olduğu ülkelerde gerçekleştirme eğilimi kuşkuya yer bırakmayacak biçimde açıktır.

Tekeller Fransa'da fabrikalarını kapattıklarında, işsiz kalan emekçileri varsın devlet düşünsün! Devlet bütçe açığını kapatmak istiyorsa atsın elini işçinin, emekçinin, hatta emekliyle, işsizin de cebine! Bilimsel-teknolojik devrimin tüm olanaklarından yararlanarak ülkeler üstü örgütlenip dünya çapında üretime geçen tekelleri ise vay tutabilene! Yeni dünya düzeyinin emperyalist ülkelerdeki işçi sınıfına ve emekçilere vereceği ancak bu kadardır.

Sözümüzü Yürükoğlu yoldaşın yukarıda alıntı yaptığımız kitabından bir paragrafı tekrarlamak pahasına da olsa aktararak bitirelim:

"Sermayenin tek güdüsü vardır: Kâr. Ne 'allahı' ne 'kitabı', ne 'vatanı', kâr güdüsünden başka hiçbir şeyi yoktur. Nerede daha kârlı bir olanak varsa ellerini yıkayıp o yana gidiyor ve rekor kârlar yapıyor." (R.Yürükoğlu, *agy*, s.16-17)

ANAHTAR

"7 Ts. 6F."den gelen mektubun düşündürdükleri*

Lenin'in, yayın dağıtımındaki sorunlarla ilgili, F.V.Lengik'e yazdığı mektubu yayınlıyoruz: "Mektup, günümüzde birçok devrimcinin içinde bulunduğu ruh halini açık ettiği için bir cevabı gerektiriyor. Bu ruh halinin karakteristikleri şunlardır: Direktifleri bekleme, *herşeyi* yukarıdan, başkalarından, dışarıdan isteme, yerel eylemsizlikten kaynaklanan başarısızlıkla karşılaşınca kaybolma, şikayet üstüne şikayet etme, sorunların basit ve ucuz çözümü için reçeteler icat etme."

Şimdi okuduğum mektubun taze izlenimleriyle yazıyorum. Mektubun boş gevezeliği öyle çileden çıkarıcı ki, düşündüklerimi olduğu gibi yazmaktan kendimi alamıyorum. Lütfen yazdıklarımı, mektubu yazana ilet ve kızgın uslubumdan alınmamasını söyle. Kaldı ki, yazdıklarım yayınlanmak için değildir.

Mektup, günümüzde birçok devrimcinin içinde bulunduğu ruh halini açık ettiği için bir cevabı gerektiriyor. Bu ruh halinin karakteristikleri şunlardır: Direktifleri bekleme, *herşeyi* yukarıdan, başkalarından, dışarıdan isteme, yerel eylemsizlikten kaynaklanan başarısızlıkla karşılaşınca kaybolma, şikayet üstüne şikayet etme, sorunların basit ve ucuz çözümü için reçeteler icat etme.

Baylar, hiçbir şey icat edemeyeceksiniz! Eğer siz *kendiniz* eylemsizseniz, eğer burnunuzun dibinde bölünmelere müsaade ettikten sonra derin "ah"lar çekerek şikayet ediyorsanız, *hiçbir reçete sizi kurtarmaz.* Bizi böyle şikayetlere boğmak tamamen saçmadır. Suçlama ve saldırılarınızla bizi yaraladığınızı sanmayın. Gördüğünüz gibi, alıştık, hem de öylesine derimiz kalınlaştı ki, bu tür suçlamalar kılımızı kıpırdatmıyor.

"Yüzlerce" "yığın" yayını feryadınız, kendi eylemsizliğinizi başkasının tedavi etmesi için *hayali reçeteden* başka birşey değildir. Böyle bir reçete *asla* işe yaramaz!

Eğer tetik üstünde olmazsanız, kimse size hiçbir şekilde yardım edemez. *Kendiniz sevkiyatı sağlamak zorunda olduğunuz halde,* "şunu verin ya da bunu ulaştırın" diye ağlaşmanın hiçbir anlamı yoktur. Böyle şeyler için bize yazıp durmanız boşuna. Buradan bunları yapamayız. Ama siz, yayınladığımız ve elimizde duran yayınların sevkiyatını kendiniz yapabilirsiniz ve yapmak zorundasınız.

Iskra'nın bir iki sayısından fazlasını görmemiş olan ve *Iskra*'yı çok sayıda tedarik edip yığınsal dağıtımı işinde çalışmamış olan bazı yerel "aktivistler" (sözde "aktivist", aslında eylemsizdirler) ucuz bir gerekçe bulmuşlar: "İstediğimiz bu değil. Bize, yığınlar için *yığın* yayınları verin! Çiğneyin, ağzımıza koyun, belki midemize göndermeyi başarabiliriz."

Bu yerel "aktivistlerin" ellerinde varolanın bile dağıtımını örgütlemekten ne kadar aciz olduğunu bilen ve görenler için bu tür feryatlar büyük saçmalıktır. Siz daha üç-beş kiloyu alıp ulaştırmayı *beceremezken*, "tonlarca verin" demek ne kadar abes kaçıyor. Sevgili hayalciler, önce (şu başarısızlıklar, herşeyi, inançlarımızı bile terketmemizi getirmezse!) bunu yapın, sonra, bir kez değil, defalarca yaptıktan sonra, göreceksiniz, taleple birlikte yayınlar da *artacaktır.*

Artacaktır diyorum, çünkü yığın yayını üstüne şikayetleriniz (Sosyalist-Devrimcilerden, *Svoboda*'cılardan, kafası karışık her türlü "eylemsiz"den eleştirisiz kopya ettiğiniz şikayetleriniz) küçücük birşeyi unutmaktan kaynaklanıyor: Yayınlamakta olduğumuz yığın yayınlarının *yüzde birini bile* alıp dağıtmaktan aciz olduğumuzu unutuyorsunuz. Ufacık sevkiyatımızın (acınacak kadar, utanacak kadar azıcık sevkiyatımızın) birinin son listesini ele alayım: *Nizhni-Novgorod Konuşmaları, Rostov Savaşımı, Grevler Üstüne broşür* ve *Dikstein broşürü.* Yalnızca bunlar üstüne konuşalım. Dört tane, yalnızca dört tanecik!

Evet çok az! Evet, dört değil, en az dört yüz olmalı.

Fakat, sormama izin verin, *hiç olmazsa bu dört yayını on binlerce* dağıtmayı becerebildiniz mi? Onbinlerceden vazgeçtik, yüz tane bile dağıtabildiniz mi? *İşte bu yüzden*, bize, *yüzlerce verin* diye bağırıyorsunuz! (Şunu kafanıza iyice yazın, eğer *almayı* beceremezseniz, size kimse birşey *vermeyecektir.*)

Ayağınıza *getirilip teslim edilen ve ağzınızın içine konulan* yüzlerce yayından yararlanabildiniz mi? Hayır. *Yığınlarla* Sosyal-Demokrasiyi(komünizmi-İ.S.) bu kadarcık şeyde bile birbirine bağlayamadınız. Rusya'nın her yanından, her ay, yüzlerce broşür, rapor ve mektup geliyor. Ama, yayınların *yığınlar* içinde dağıtımına, *yığınlar* üstündeki etkilerine, *yığınların* tepkilerine ve yayınlar hakkında *yığınlar* arasındaki tartışmalara ilişkin bir tek (bu "bir tek"in üstünde iyice düşünün) rapor gelmiyor! Bizi, yazarın yazma işini, okuyucunun da (entellektüelin de) okuma işini yaptığı bir duruma düşürüyorsunuz. Üstelik, bu tembel okuyucu, her yeri "yüzlerce yayınla" donatmadığı için yazara ateş püskürüyor. Bütün işi, yazarla yığınları *bağlamak* olan kişi, kabaran hindi gibi oturup guruldyor: Bize yığın yayını verin. Böyle gururlanırken varolanın *yüzde birinden* bile yararlanmasını *beceremiyor.*

Hiç kuşkusuz, örneğin, ana ürünümüz *Iskra*'yı yığınlarla *bağlamanın* genel olarak *imkansız* olduğunu söyleyeceksiniz. Böyle söyleyeceğinizi biliyorum. Bunu yüzlerce defa işittim ve yüzlerce defa yanlışlığını anlattım. Bu bahanedir, bu kaytarmaktır, bu tembelliktir, bu "armut piş, ağzıma düş" demektir.

Gerçek verilerden biliyorum ki, girişimci yoldaşlar, *Iskra*'yı (az entellektüellerin üzüntüyle ifade ettikleri gibi bu süper entellektüel *Iskra*'yı) Moskova'yı çevreleyen endüstri bölgelerindeki gibi geri ve eğitimsiz *yığınlarla* "bağlamayı" başarmışlardır. Öyle işçiler biliyorum ki, o yığınlar arasında *Iskra*'yı dağıtmışlar ve yalnızca gazetenin sayıca azlığına işaret etmişlerdir.

Geçenlerde, "savaş boyundaki bir asker"den, Merkez Rusya'nın bir kıyısında kalmış olan bir endüstri bölgesinde, her biri 10 ile 15 kişiden oluşan çok sayıda okuma gurubunda *Iskra*'nın nasıl çalışıldığını öğrendim. Her sayıyı önce komite ve alt komiteler okuyor ve beraberce her bir makalenin ajitasyon konuşmalarında nasıl kullanılacağını *planlıyorlar.* Ve bütün bu işlevi, sınırın yakınlarında oturan aktivistlerin deva bulmaz eylemsizliği yüzünden ellerine geçebilen beş ya da sekiz (en fazla sekiz) nüshayla yapıyorlar. (Bu sınır kıyısındaki aktivistler, yayın sevkiyatını teslim almak için hiçbir girişimde bulunmayı beceremediler. Yazarın, yalnızca yazıları değil, aynı zamanda, onlar için sevkiyat işini yapacak adamları da doğurmasını bekliyorlar!)

Şimdi elinizi vicdanınıza koyun ve söyleyin: Kaç kişiniz aldığı (getirilip size teslim edilen) *Iskra*'nın *her bir adedinden böyle yararlandı? Cevap vermiyorsunuz! O halde ben söyleyeyim.* "Okuyucu"ların eylemsizliği yüzünden şansın yardımıyla Rusya'ya girebilen *yüz* gazeteden biri, böyle, her bir yazının ajitasyon değeri tartışılarak, işçi çalışma guruplarında her bir yazıyı okuyarak işe yaratılıyor. Ve ellerine geçen yayınların yüzde birinden bile *yararlanamayanlar*, "bize yüzlercesini verin" diye burunlarından soluyorlar.

Sosyal-Demokrat (RSDİP'li-İ.S.) entellektüeller *yazanlardan* şikayette çok ileri gittiler. Çünkü, yerel entellektüleller tembeldir ve işçiler için hiçbir şey yapmadan onlara ne yapmaları gerektiğini "buyuruyorlar". Şikayetler haklıdır, ama... acaba doğru adrese mi iletilmiştir? Şikayetleri, cezalı ödemeyle *yollayıcısına geri göndermemeli miyiz?* Sevgili şikayetçiler, bir kendinize bakın. Eğer arkadaşlarınız işçi okuma guruplarında *Iskra*'dan *yararlanmıyorlarsa*, eğer arkadaşlarınız yayınların ulaşım ve dağıtımı için adam ayırmayı *beceremiyorlarsa*, eğer arkadaşlarınız bu amaçla işçiler arasında guruplar oluşmasına yardım *edemiyorlarsa*, neden böyle iflah olmaz arkadaşları *bir kenara atmıyorsunuz?* Şöyle bir düşünün, *bize kendi çaresizliğinizden* yakındığınızda ne komik duruma düştüğünüzün farkında mısınız?

***

(*) "7 Ts. 6F" Bolşevik F.V. Lengnik'in kod adı.

Oportünistlerin Dünü Bugünü

Cemal Kıral'ın önderliğinde, 10 Eylül'cüler eliyle, 20 Ocak ve 24 Ocak tarihlerinde, İzmir'de, "TKP'nin Dünü Bugünü" adıyla yapılan toplantılar, her yanıyla vıcık vıcık oportünist görüşler ve yaklaşımlar taşıyan bu haraketin, çevresine biraz insan toplayıp, örgütlü bir görüntü sağladıktan sonra ÖDP ile pazarlığa gideceğini gösterdi.

Yaklaşık bir ay öncesinden Cemal Kıral'ın, İzmir'de, eski partililerle bir toplantı yapacağı duyumunu alıyorduk. Ama yer konusunda bir kesinlik yoktu. Toplantıdan iki hafta önce, *Cumhuriyet*'te çıkan bir ilanla toplantının yerini ve zamanını öğrendik.

Toplantı için seçilen yer, *Toplumsal Araştırmalar için Kültür ve Sanat Vakfı* (TAKSİV)[1] imiş. Bu toplantı için böyle bir yerin seçilmesi bize çok ilginç geldi. Bir de yer ücreti ödendiğini öğrendiğimizde şaşkınlığımız bir kat daha arttı. İzmir'de böyle bir toplantı için para vermeden tutulabilecek birçok yer varken, para vererek, eleştirdiği Nabi Yağcı'ların yerini kiralamak garipti.

Toplantı 1

"TKP'nin Dünü Bugünü" adlı bu toplantıların birincisi 20 Ocak Cumartesi günü saat 14.00'de yapıldı. Yaklaşık 100-150 kişilik bir kalabalığın bulunduğu toplantı baştan sona değin videoya kaydedildi.

Toplantının açılış konuşmasını eski İzmir İGD yöneticilerinden Behzat yaptı. Konuşmasında özellikle iki nokta üzerinde durdu.

1. TKP, başta Nabi Yağcı olmak üzere, üst düzey yöneticileri tarafından likide edilmiştir.

2. Bugün Türkiye'nin bu duruma gelmesinin, sol hareketlerin marjinal bir düzeyde kalmasının nedeni eski TKP'lilerin aktif siyasette yer almamalarıdır.

Daha sonra söz, eski Merkez Komitesi üyesi Cemal Kıral'a devredildi.

Toplantı iki bölümden oluşmaktaydı. Birinci bölümde TKP'nin tarihi üzerine yaklaşık iki saat kadar süren bir konferans Cemal Kıral tarafından sunuldu. Kıral, TKP tarihine, TKP kurucularının Almanya'da Spartakistler'in, Rusya'da Lenin'in partisinin saflarında savaşmış enternasyonalist sıra neferleri olduğunu söyleyerek başladı. Daha sonra TKP'nin Kurtuluş Savaşı sırasındaki etkinliklerinden sözeden Kıral, bu iki özelliği birbirine bağlayarak, "TKP'nin tarihi, enternasyonalizm ve yurtseverlik duygularını ile yoğrulmuştur." dedi. Suphi'lerin öldürülmesi olayına değinen Kıral, "Suphi'ler öldürüleceklerini bile bile yurda dönmeye çabaladılar. Bazılarına bu karar yanlış gelebilir, tartışılabilir de. Ama neresinden bakılırsa bakılsın önemli ve yiğitçe bir karardır. Kaldı ki bence de doğrudur. Ayrıca, komünistlerin inandıkları şey uğruna bile bile ölüme gittiklerini gösteren son derece öğretici bir örnektir. Ancak, tarihimizin daha ileri bir döneminde, yöneticilerin konumuyla ilgili, üzücü bir başka örnekle karşılaşacağız" dedi.

1934 yılında toplanan Komintern'in 7.Kongresi tarafından, TKP ve bazı komünist partilerinin, ülkelerinde işçi sınıfı yeterli gelişmişlikte olmadığı ve asıl düşmanın yükselmekte olan faşizm tehlikesi olduğu gerekçesiyle, Komüntern'den çıkartıldığını belirten Cemal Kıral, "Bu partilere, gidin ülkelerinizde antifaşist direniş cepheleri kurun, Komintern içinde duracak olursanız, geniş kesimlere ulaşamazsınız, ayrıca burjuvazi size daha amansızca saldırır. Onun için, sizleri çıkartıyoruz denilmiştir. Oysa ki burjuvazi, hiç de onların beklediği hoşgörüyü göstermemiş, onlara yeni bir operasyonla yanıt vermiştir." dedi. "Viyana'da toplanan kongrede[2] parti yönetimi oportünistlerin eline geçti" diyen Cemal Kıral, "Ne yazık ki dönem dönem partimiz böyle ihanetlerle içiçe yaşamak zorunda kalmıştır." dedi.

1973 atılımına da değinen Kıral, "Bizim için üzücü bir olay da malum zayıf halka tartışmasıdır... Bir kitap yazılmış, bir fikir öne sürülmüş, bu fikirler yanlış olabilir ama tartışılmalıydı. Şahsen ben, o dönemde Türkiye'nin zayıf halka olduğuna inanmıyordum. Ama olsun. Bu insanlar bizim yoldaşlarımız, parti üyelerimiz. Tartışılıp ikna edilebilirlerdi, bu fikirlerin yanlışlığı ortaya konulabilirdi. Ama bu yapılamadı, yapılmadı. Yani yapılamadı derken, becerilememedi anlamında söylemiyorum. Yapılmak istenmedi. Ya ne yapıldı? Fikirleri tarışmak yerine, bir komünist partisine yakışmayan bir şekilde, palyatif bir çözümlemeye, sorunları örgütsel müdahaleler yaparak çözmeye çalışıldı. Sorun MK içinde çözülmeliydi, çözülebilirdi. Ben, belki hayır oyu verirdim, ama o başka" diyerek konuyu bu kadarla sınırladı ve bir daha hiç değinmedi.

Daha sonra 12 Eylül sürecine ilişkin olarak, "Yakında darbenin geleceğine dair duyumlar alıyorduk. Hatta zaman zaman MK'da bununla ilgili tartışmalar da olmaktaydı. Ama biz, gereken önlemleri almayı beceremedik ve ne hazindir ki, 1921'de, öleceğini bile bile, yurda dönen Suphi'lere karşılık 1980'de, partinin yöneticileri, yakalanacaklarını anladıklarında yurtdışına çıkma kararına vardılar. Bu karara karşı çıkmama karşın, ben de yurtdışına ilk çıkanlar arasındaydım. Bu da benim çelişkimdir." dedi.

Darbeden sonra, uzun bir süre, cuntaya ne ad vereceklerini tartıştıklarını belirten Kıral, "Bu dönemde ne acıdır ki, KP politikasıyla devlet politikasının ayrı olması gerektiğini bir daha gördük. Türkiye'de yüzbinleri cezaevlerine tıkan faşist Evren, Bulgaristan'a davet edildi ve kendisine 'şahin bakışlı komutan' denilerek ödüller verildi. Yine aynı şekilde, Sovyetler tarafından, barışı kalıcı kıldığı için dostlukla karşılandı." diyen Kıral, "Tüm bunlar, Sovyetlerin ya da Bulgaristan'ın Türkiye ile, ticari anlamda, iyi ilişkilerini sürdürmek amacıyla gerekli olabilir ama, oralarda bir de KP'ler var. Onlara düşen görevler başkaydı." dedi.

TBKP süreciyle ilgili olarak, "Partinin 1980'den sonra yurtiçinde etkinliği yoktu. Yalnız yurtdışında etkinliği vardı. Bu yüzden, tekrar yurda dönüp, demokrasi kavgası vermek gerektiği kararı alındı. Zaten, uzun zamandır varolan, TİP'le birleşmeyi biran önce halledip, harekete geçmek gerekliliğinden yola çıkıldı. Bu süreçte, derin ve karmaşık tarışmalar yaşandı. Bunlardan en önemlisi ise, TKP'nin kapatılıp kapatılmaması meselesi idi. Bu tartışmalarda ben, kapatılmasına taraf olmadım. Bu tartışmaların sonucunda da MK'dan istifa ettim." diyen Kıral, şöyle devam etti: "Bence bu, çok büyük bir yanlıştı. Bugün bu noktaya gelmemizin nedeni budur. Bu toplantıyı düzenleyen genç yoldaşlarımla, toplantının adı üzerine konuşurken, aslında 'TKP'nin Dünü Komünistlerin Bugünü" olması gerektiği üzerinde durmuştuk. Sonradan vazgeçildi. Aslında öyle olması daha doğruydu. Çünkü, TKP artık yaşamıyor. Bir yarını olacak mı, ona hep beraber karar vereceğiz. Benim kişisel görüşüm bir sınıf partisine ihtiyaç olduğu yolundadır. Ama bu hepimizi bağlamayabilir."

İkinci bölümde Cemal Kıral, kendisine sorulan soruları yanıtlayacaktı. Verilen onbeş dakikalık arada İGD'nin kuruluşuyla ilgili basın açıklamasını dağıttık. Bu arada 'İstanbul'dan Yoldaşlar' adlı bir başka metin daha dağıtılmaktaydı. Biz bildirimizi dağıtırken genelde olumlu tepkiler aldık, birçok insan bu duruma sevindi.

Toplantının ikinci bölmünde ilginç sorular ve ilginç yanıtlar vardı.

TBKP süreciyle ilgili sorulan bir soru üzerine Cemal Kıral, açıkça TBKP'yi devlet kurdurdu ya da devlet TBKP'nin kurulmasına izin verdi dememekle birlikte, bu konuyla ilgili iki anı anlattı. Bunlardan birincisinde Kıral, Portekiz Komünist Partisi yöneticilerinden biriyle karşılaşıyor. PKP yöneticisi, "sizin Portekiz büyükelçiliğinden birileri bizi aradı, randevu istedi. Geldiler, yasal KP nasıl kurulur, biz nasıl yasallaştık gibi konular üzerinde durdular. Hayrola, yasal parti mi kuruyorsunuz?" demiş. Halbuki bu dönemde böyle bir hazırlık ve çalışma yokmuş. Ardından da, bunların *Türkiye Postası* adlı yurtdışında çıkan bir yayınlarında, Adnan Kahveci ile yapılmış bir telefon röportajından sözetti. Buna göre Adnan Kahveci,

"Kurun kardeşim yasal partinizi. Ona birşey demiyoruz. Ama şurada seçimlere birkaç ay kaldı. Seçimlerin geçmesini bekleyin de ortalığı karıştırmayın. Başımıza iş açmayın." demiş.

Bir başka soru üzerine Cemal Kıral, partinin en büyük zaafının, 51 yıl boyunca bir kongre toplamaması olduğunu, fırsatını buldukları ilk anda kongreyi[3] topladıklarını söyledi!

TKP'nin kapatılması ve yeniden kurulması ile ilgili bir soruya, "TKP yeniden kurulmalı mıdır, kurulmamalı mıdır sorusuna hep birlikte yanıt aramalıyız. Ben şahsen isterim. Ayrıca bu fikir, belli dezavantajları da içinde taşıyor tabii ki. Sözgelimi, 1980 yılında 10 yaşında olan bu çocuklar bugün 25 yaşındalar ve TKP nedir bilmiyorlar. Bunlara ulaşmak sorundur. Ayrıca kurulacaksa, bu yeni parti, eski TKP'nin aynısı olmamalıdır. Türkiye'deki tüm komünistlerin, hangi akımdan olursa olsunlar, kendilerini içlerinde görebilecekleri ve tüm komünistleri çatısı altında toplayacak bir parti olmalıdır. Böyle birşeyin adı TKP olur mu bilmem. Ayrıca nasıl açacağız, kim kuracak gibi pratik bir takım sorunlar var. Sözgelimi, Nabi Yağcı, 'partiyi ben kapattım. Son genel sekreteri de benim. Ancak ben istersem açılır' diyor. Nabi'nin genel sekreter olmasını istemem herhalde. Bir de, eski TKP'lilerin çoğu biryerlere savrulmuş, hatta önemli bir bölümü kendini komünist olarak tanımlamıyor. Ayrıca, anti-demokratik ve tüzüğe aykırı olmakla birlikte, resmi ve bağlayıcı bir kapatma kararı var elimizde. Sevelim sevmeyelim, bu kararın bağlayıcılığı kongrede alınmış olmasından ileri geliyor. Yalnız aykırılık, illegal bir partinin kapatma kararının, legal ve üstelik seçilmemiş delegelerle olmasından kaynaklanıyor. Kapatma kararını veren delegelerin tamamı illegal TKP'nin değil, TBKP süreciyle ilgili olarak belirlenmiş delegeler" yanıtını verdi.

Sorulan bir başka soru, kapatma sürecine gelinceye kadar alınan kararlarda, likidasyonu gerçekleştirenlerin kötü niyeti olup olmadığı üzerineydi.

Bu soruya yanıt olarak Kıral, "dikkatli bir sözcük kullanmak istiyorum, ama soru herhalde kararların alınışında haince bir tavır olup olmadığı yönünde. Bu açıdan bakıldığında ben, bir hainlik, kötü niyetlilik olduğunu düşünmüyorum. Ancak, şu bu diye ayırmadan söylüyorum, bizde sapmalar 12 Eylül'den önce başlamıştı. Ancak biz bunu farkedemedik.

"Ayrıca bazı şeylere de gücümüz yetmedi. Sözgelimi, 12 Eylül öncesinde saldırıların yoğunlaşması üzerine savunma birimleri oluşturulması MK tarafından karara bağlandı. Ama iş uygulamaya gelince, bu işi beceremediğimiz ortaya çıktı. Bunun üzerine bu karar uygulanamadı. Yani bazı şeyler bizim de elimizde değildi. Karar almak kolay ama, o kararları hayata geçirmek her zaman o kolaylıkta olmuyor. Yine başka bir örnek, darbenin yaklaşması üzerine saklanma gerekliliği nedeniyle ortaya çıktı. Biz o dönemde bir belgi atıık ortaya, 'her komüniste bir kovuk' diye. Bunun üzerine herkes, bir tehlike olduğunda, öncelikle yöneticilerin saklanacağı yerler aramaya koyuldu. Bir gün bana bir haber geldi, bir yer bulunduğuna dair. O akşam gitmem gerekiyormuş. O gün de bizim bir toplantımız var. Her zaman olduğu gibi toplantı yine uzadı ve ben oraya gidemedim. Ertesi gün bir haber geldi ki, o akşam gideceğim eve baskın yapılmış. Meğer bana gizlenmek için buldukları yer zaten partililerden birinin eviymiş. Dolayısıyla bu karar da yaşama geçirilememiş oldu. Ve biz yurtdışına çıkma kararına, bu olumsuzlukları gördükten sonra vardık.

"Bugün bakıyorum da, belki de tüm bu olumsuzluklara karşı direnmek bir yöntem olabilirdi. Belki 1000 kişiyi alırlardı, belki daha fazla. Ama, bir şekilde sınıfı, devletin cepheden tam karşısına geçirmek bir çözüm olabilir miydi acaba? İşte bu tür şeylere göz yummak, bizi bugün bulunduğumuz noktaya getirdi.

"5.Kongre'nin fikir babası Zülfü Dicleli, bugün Boyner'in yanında. Ve O, TBKP süreci tartışmalarında, üyelerin bu duruma ayak uydurup uyduramayacaklarını sorduğumda 'biz bunları 87'lerden beri yazıyoruz. Anlamışlardır herhalde' yanıtını vermişti. Bu noktaya, durup dururken gelinmedi yoldaşlar. Yaşadıklarımızın reddi üzerinden, yavaş yavaş bu noktaya gelindi.

"Bir başka önemli hata da 'nerede bir komünist varsa parti oradadır' belgisinin ortaya atılmasıydı. Bu düpedüz desentralizasyondu. Ve ben buna karşı çıktım. Bence partinin likidasyon süreci tam burada başlamıştı işte. (!) Ama büyük bir açıklıkla söylüyorum, bu kararların hiçbiri hainlik olsun diye alınmadı yoldaşlar. Belki yanlış kararlardı. Ama hainlik niyeti yoktu. Dedim ya yoldaşlar, bir KP'nin nasıl olacağını bilmiyorum ama, nasıl olmayacağını çok iyi biliyorum. Ve bugün Türkiye'nin, bu şekilde çalışmayan, Leninist bir sınıf partisine ihtiyacı olduğunu düşünüyorum" dedi.

Toplantının geri kalan bölümü, eski yoldaşların kırılmışlıkları üzerine söyleşi tarzında konuşmalarla geçti.

Toplantı, 24 Ocak Cumartesi günkü toplantının değerlendirmesinin yapılacağı, yeni bir toplantı yapılması kararıyla sona erdi.

Toplantı 2

İkinci toplantı, ilkinden 4 gün sonra, 24 Ocak Çarşamba günü saat 18.30'da yine aynı yerde yapıldı. Toplantı geçen toplantıyı yönetenler tarafından açıldı.

Bu toplantıya yaklaşık 10 kişi kadar katıldık. "Eski TKP'lilere Çağrı" metnini dağıttık. Bir yoldaşımız söz alarak, eski yoldaşları bir araya getirdiği için toplantıyı düzenleyenleri kutlayan bir konuşma yaptı.

Bunun ardından söz alan Kıral, bazı eleştirilere ve önerilere yer verdiği konuşmasını yaptı. Kısaca şöyleydi: "İşler gitgide kompleksleşecektir. Bu yüzden bu toplantıların organizasyonu işi için, bu 6 kişiden daha fazla insana gereksinim olacaktır. Bu komitedeki insan sayısını daha da arttırmak gerekir. Yani, yapılması gerekli olan işler için bir biçimde kadrolaşmaya gidilmelidir. Önemli ve çevresi geniş insanlarla bağlantı kurulmalı, bu çevreler genişletilmeli. Maddi olanaklar yaratıldıkça, tüm sol gazetelere, sıkça, 'Ben varsam KP olacak', 'Geçmişi yaşamak için değil, geleceği kurmak için' ya da 'Çizgilerin değil, komünistlerin partisi' vb. başlıklı, 'İzmirli Komünistler' imzalı ilanlar verilmelidir" diyerek sözlerini noktaladı.

Daha sonra Özgürlük ve Dayanışma Partisi içinden, Sosyalist Politika adlı gurup adına toplantıları izlediğini söyleyen bir genç söz aldı. Ve bu çalışmalara (gurubunun) sıcak baktığını ve bir sınıf partisi gereksinimine inandıklarını söyledi.

Daha sonra bir yoldaşımız "böyle bir parti var"ı vurgulamak için söz aldı. Yoldaşımız kısaca şunları söyledi: "Ben ... de öğrenciyim. Birkaç soru sormak, birkaç yanıt vermek ve bazı konularda görüş sunmak için söz aldım.

"Öncelikle, geçen toplantıda İGD'nin açılmadığı söylenmişti. Ben, işte o açılmadığı söylenen, İGD'nin kurucularındanım. Ayrıca TKP taraftarıyım. Sayın Kıral, geçen toplantıda gençlerle ilgili birşeyler söylemişti. 12 Eylül'de onun söylediği gibi 10 yaşında bile değildim, 8 yaşındaydım. Bugün ise 23-24 yaşındayım ve TKP'liyim. Diğer gençler için de hemen hemen aynı şeyler geçerlidir. Bugün Türkiye'nin birçok yerinde, fakültelerde, liselerde, yurtlarda gençler TKP ile karşılaşıyorlar ve doğruları söyleyen ve onurluca, en önde dövüşen bir TKP'ye koşarak ulaşıyorlar. Çünkü gençlik, bugünün gereksiniminin KP olduğunu, hem de bunun TKP olduğunu kolayca görebiliyor.

"Cemal yoldaş, geçen toplantıda savunmuş olduğunuz bir görüş vardı, 'ben partinin adının TKP olmasını isterim ama herkesi birleştirecek bir isim olmalı' diyordunuz. Bu görüşünüze de katılamıyorum ne yazık ki. Çünkü, tam tersine, kendini komünist olarak tanımlayan herkesi toparlayacak bir parti olacaksa bunun adı da TKP olmalıdır. Çünkü TKP, Türkiye komünist hareketinin ana kaynağıdır, can damarıdır ve asıl birleştirici olandır.

"Yağcılar için 'kötü niyetli değillerdi, yanlış kararlar aldılar' dediniz. Oysa merkezi olması gereken bir KP'ni desantralize eden, dövüşmesi gereken KP'ni sınıfın gerisine düşürenler, Bilen Yoldaş yaptığı konuşmalarda Türkiye'nin zayıf halka olduğunu belirtirken, bunu kendilerine verilen görev gereği, kitaplaştıran ve savunan, dolayısıyla parti kararlarına göre hareket eden gerçek komünistleri partiden attıranlar nasıl hain olmazlar?

"Parti, can güvenliği komiteleri ile ilgili kararları 1977 Konferansı'nda almıştı. Sizin de

belirttiğiniz gibi, bu tahlillerle ilgili hiçbir açıklama kadrolara yapılmadan, geri adım atıldı. Oysa yapılan tahlillere göre, belginin, 'her komüniste bir kovuk' değil, 'her komüniste bir tüfek' olması gerekmez miydi? Alınan kararları uygulayanlar, anımsayacağınız üzere, goşist diye adlandırılmışlardı. Aslında bu kararları uygulamayanları oportünist ve parti düşmanı olarak tanımlamak gerekmez mi? Yağcıları iyi niyetli aptallarmış gibi görmek mümkün değildir. Bunlar, TKP'yi kapatma kararını aldıkları zaman hain oluvermediler. Ama söylendiği gibi 87'den itibaren de olmadı iş. Onlar partiye girdikleri zaman öyleydiler.

"Son olarak da, Nazım Hikmet Yoldaş'ın genel sekreterliği konusu tartışmalı konular arasındadır. Ancak bu, 75-80 arası dönemde yapılan tartışmalardan sonra, Bilen Yoldaş'ın açıklığa kavuşturduğu ve konuşmalarında da sık sık bahsettiği bir konudur. Bu toplantıyı hazırlayanlar da genel sekreterlerin resimleri arasına Nazım Yoldaş'ın resmini de koymuşlar. Ama siz, konuşmalarınızda hiç bu konuya değinmediniz."

Cemal Kıral, genel sekreterlik konusuyla ilgili olarak, "evet öyle bir sorun olmuştur. Ama, Komintern tarafından tanınmayanlar, genel sekreter olarak kabul edilmezler diye konuya değinmedim" dedi. "Diğer konularla ilgili olarak da hepsinde haklı olabilirsiniz. Bunlar hep tartışılması gerekli olup, tartışılmamış konulardır. Zaten sıkça söylediğim gibi, ben nasıl KP olacağını bilmiyorum ama, nasıl KP olmayacağını çok iyi biliyorum." diyerek, uzun bir özeleştiriye başladı.

Son olarak, "Bence en büyük zaaf, 51 yıl boyunca partinin kongresinin toplanmamış olmasıdır" diyerek konuşmasını sona erdirdi.

Bunu üzerine bir yoldaşımız, "peki yoldaş, hadi 73'e kadar toplanmadı. Ama ondan sonra da yapılmadı. Üstelik bu 73'te kabul edilen tüzüğe aykırı. Siz hiç MK'da bu konularla ilgili tartışmıyor muydunuz?" dedi. Oturum başkanı müdahale ederek, tüm olayların bir kişiye fatura edilmesinin yanlış olduğunu, bir kişinin herşeyin hesabını vermek zorunda olmadığını, bir kişiye saldırmanın doğru bir davranış olmadığını bize bakarak, oldukça çirkin bir şekilde söyledi. Bizim böyle bir amacımız yoktu oysa. Zaten, toplantıyı yöneten kişiler, bize saldırmak için bahane arar bir durumdaydılar. Yanıt vermedik.

Daha sonra ... adlı şu anda ÖDP parti meclisi üyesi bir kişi söz aldı. "79'dan bu yana TKP'liyim." diyerek sözlerine başladı. Konuşma yapmış yoldaşımızı göstererek, "Arkadaşa dürüst ve açık davrandığı için teşekkür ederim. Biliyorsunuz 78 yılında partiden ihraç edilen bir gurup vardı, *İşçinin Sesi* adında. Bence o zamanlar çok meşru bir karardı bu. Bir sürü çirkin olaylar yaşandı bu dönemde. Hatta birbirimizi vuracak kadar iğrençleşti olaylar. Benim elime de geçti o bildiri (İGD bildirisini göstererek). Açıkçası o üç harfi yanyana görmek içimi kıpır kıpır ettirdi. Arkadaş kimliğini açıkladı. Yani aramızda bir zamanlar birbirimizi öldürdüğümüz *İşçinin Sesi* taraftarları var. Bir kere bunu bilelim öyle hareket edelim. Bununla birlikte bundan 1-2 ay kadar önce partiye küçük bir yayın (merkez organdan söz ediyor) gelmiş, bana ulaştırdılar. Baktım *İşçinin Sesi*. Kendisinin TKP olduğunu yazıyor. Şimdi kimse bozulmasın arkadaşlar, 73 yılında TKP'nin başına gelenler ne kadar meşruysa, bunlar da bugün o kadar meşrudurlar. Ha bu, bu arkadaşlar olmazdı da, MLKP olabilirdi ya da TKP-ML olabilirdi. Yani onlar da kendilerini TKP ilan edebilirlerdi. Bu anlamda bence, çok da bozulmanın yeri yok. Ayrıca benim merak ettiğim önemli bir şey var. Tamam bu çalışmayı yapacağız da, bir de mesela ÖDP var. Bu ilişkiler nasıl olacak?"

Cemal Kıral, "Çizgi sorunu. Çizgi derken, eski çizgilerin devamı olmaması anlamında söylüyorum bunu. Yani eski TKP çizgisinin yanlışlıklarını, bu bizim çizgimizdir diyerek sürdürmememiz gerekir diye düşünüyorum. Bu tavır bizi kanatlı partiye götürür. Neden KP gerekli konusundaki ülke tahlilleri yapılıyor. KP, ÖDP türü kitle partilerine karşı değildir. Tek tek komünistler gidip böyle partilere üye olmalı, destek vermeli. Bu tür partiler, her zaman için halk muhalefetini örgütleyen ama, hiçbir zaman sınıf adına iktidarı ele alamayan partilerdir. Ayrıca öyle de olmalıdırlar. Aksi takdirde hedefledikleri şey, yani kitle partisi olma hedefi gerçekleşemez. Ayrıca ne bu partilerin üyeleri, ne de partiye üye olan komünistler bu partileri KP yapmaya çalışmalıdırlar. Bu hem çok yanlış, hem dürüst olmayan bir davranış olur."

Bu arada bir yoldaş araya girerek, "Bu parti legal mi, illegal mi olacak" sorusunu yöneltti.

"Legal mi olacak illegal mi olacak? İşte buna yüreğim yanıyor. Yoldaşlar, bir partinin, hele ki KP'nin legal mi, illegal mi olacağına burjuvazi karar veremez. Buna biz karar veririz. Kapatırlarmış, kapatsınlar. Üstüne üstüne gitmek lazım. Elbet bu işin ucunda hapis de var. 10 kişiyi, 100 kişiyi, 1000 kişiyi alırlar ama sonra... Zaten cezaevlerinde yer de yok sanırım. Unutmayın yoldaşlar, biz bu yola komünizmi kuracağız diye çıkmıştık, ama bu hedefimizi henüz gerçekleştiremedik. Demek ki görevimiz daha sona ermedi."

Bu sırada, toplantıya 15 dakika ara verildi. İkinci bölümde ilk olarak söz alan ... , "bir takım işler yapılmak isteniyor. Bunlar öyle kolayca yapılabilecek işler değil. Öncelikle elimizdeki olanakların dökümü yapılmalıdır diye düşünüyorum. Ayrıca biz bugün illegalden gelen asık suratlılığımızla mı yoksa, bu bu toplumun içinden çıkan komünistler olarak sorumlu davranışlarımızla mı, gösterdiğimiz tutarlılıklarla mı yer tutacağız? Bana kalırsa ikincisi olsa daha iyi olur gibi geliyor" dedi.

Yoldaşlarımızdan biri söz alarak, "1987 yılına kadar TKP *İşçinin Sesi* olarak bilinen, 87'de de *İşçinin Sesi* takısını, bir kongre toplayarak, kaldıran ve TKP olan siyasi partinin taraftarıyım. Geçmişte yaşanmış olan olaylardan ötürü içimizde hiçbir önyargı kalmamıştır. Bizim için insanların komünist inançta ısrar etmeleri yeterlidir. Sizleri de tüm yaşananlara karşın, bu konuda ısrarlı davrandığınız için kutluyoruz. Su anda gelişmeleri gözlemci olarak izliyoruz. Şimdi sizlere biraz enformasyon ulaştırmak istiyorum. Biraz önce genç yoldaşımız söyledi, İGD kuruldu. Bunu başkaları da izleyebilir. Ayrıca söz konusu olan KP olunca ister istemez bu partini uluslararası ilişkileri ne olacak boyutu da önem kazanıyor. Kaldı ki bugün dünyanın her tarafında komünistler doğru bir çerçeve içinde bir araya gelmeye, bir enternasyonal oluşturmaya çalışıyorlar.

"Geçtiğimiz aylar içinde yapılan Hindistan Komünist Partisi'nin kongresine dünyanın her tarafından KP'ler katıldılar. TKP de, bir delegasyonla temsil edildi. Ve orada belki de yeni bir enternasyonalin temelleri atıldı. Bu gelişmelerle ilgili bilgiler sizlere duyurulacaktır." dedi.

Bundan sonraki konuşmalar, daha sonraki toplantıların organizasyonu ve biçimi hakkındaki tartışmalar şeklinde ilerledi. Bu arada ilginç bir şey oldu. Tartışmalarda hep bir örgüt kurmanın önerileri, pek de belli edilmeden öne sürülüyormuş gibiydi. Mesela, organizasyonu gerçekleştiren insanların sayısı arttırılıyor. Bunun için insanların isimleri alınıyor, komiteler oluşturuluyor, görevler dağıtılıyordu. Birisi çıkıp, masrafların ödenmesi için, bundan sonra çalışmalara katılan herkesten, düzenli olarak belli miktarlarda aidatlar alınması önerisini sundu. İlginçlik buradaydı. İnsanları, bizim böyle bir fikrimiz var diye toplantıya çağırıp, ondan sonra hiçbirşeyi tartışmadan, ayaküstü örgütlemeye çalışıyorlardı. İki şeyi, komiteyi ve aidatı insanlara dayatıyorlardı.

ÖDP'li ... söz alarak, hemen böyle para toplar bir duruma girilmesi yerine toplantıların ÖDP'de yapılabileceğini söyledi. Tam bu sırada ... söze girerek "Ben, TV'de Sadun Aren konuşurken utançtan yüzümü kapatıyorsam, ki adam sosyalizmi bile savunamıyor, yeni parti kurarım" diyerek bir çıkış yaptı. Bu, karşılıklı bir tartışmaya dönüştü. Neredeyse yumruklaşmalar olacaktı. Biz yatıştırdık. Bu sırada, toplantı başkanı araya girerek, toplantıları düzenleyen 6 kişinin adını okumaya başladı.

Bunun üzerine bir yoldaş, söz alarak, "Bu toplantılar başlarken, aklımızda, acaba bu iş bir yerlere angaje midir düşüncesi vardı. İstanbul'dan ve Ankara'dan gelen mesajlar bu düşüncemizi güçlendirmişti. Ama iş şimdi açıklığa kavuştu. Bu isimler işi açıklığa kavuşturdu. (Tamamı 10 Eylül'cüler takımından oluşmaktaydı.) Bize karşı bu saldırganlığın, bu önyargıların nedeni anlaşıldı. Bakın geçen gün, sizlerden biri, yoldaşlarımızdan birine, bildiri dağıtırken sataştı. Bugün de sen (...'yi göstererek), gelip bize, 'buraya adam mı kafalamaya geliyorsunuz' dedin. Açık konuşun. Siz birşeyleri kurmuşsunuz. Buraya bu insanları, adını koymaya çağırıyorsunuz. Bu çok yanlış birşey. Bu şekilde hiçbir yere gidemezsiniz. Siz insanları niye sınırlıyorsunuz? Tamam bugün bir sınıf partisine gereksinim var. Ama belki tartışmalardan başka bir hareketle birleşmek çıkacak. Bunun önünü kapatmaya hakkınız yok" dedi. Kimseden çıt çıkmadı.

Toplantının sonunda 28 Ocak günü saat 15.00'de, Kordon'da, 15'leri anmak amacıyla denize karanfil atma eylemi yapılacağı duyurusu yapıldı. Biz de böyle bir etkinliğe katılacağımızı söyledik. 28 Ocak saat 15.00'de yapılacak olan bu eylemi, bizim katılmamızı engellemek için, saat 14.00'de, ÖDP'liler olarak gerçekleştirdiklerini öğrendik.

Sonuç olarak anladığımız, bu hareket, koordine bir şekilde ve 10 Eylül'cüler eliyle gelişiyor. Bize karşı, bu derece saldırganlığın altında da bu var. Çünkü başka bir örgütlü yapıya tahammülleri yok. Onlar, şöyle böyle değil, doğrudan bir mirası yemek için siyaset sahnesine çıkıyorlar.

Bu toplantıların içeriğini olduğu gibi aktardık. Gördüğünüz gibi, her yanıyla vıcık vıcık oportünist görüşler ve yaklaşımlar. Bu hareket, bir hareketlilik yakalayıp, çevresine biraz insan toplayıp, örgütlü bir görüntü sağladıktan sonra ÖDP ile pazarlığa gider. Başkaca da gidecek hiçbir yeri yoktur.

Partisini oportünistlere yar etmeyen gerçek komünistlerin nasıl davrandıklarını, nasıl canları pahasına partileri için dövüştüklerini herkes biliyor. Bugün bunu rahat bir şekilde açıklıkla söyleyebiliyorsak, bunun nedeni utanacak, gocunacak hiçbir şeyimiz olmadığı içindir. Bu yüzden kendimizi tüm yanlışlıkların hesabını sormakta haklı görüyoruz.

R., İzmir

---

(1) TBKP kapatıldıktan sonra, Yağcı'nın TKP tarihini "araştırmak-yazmak" amacıyla kurduğu ve Sovyetlerin çözülmesinden sonra, oradan gelen parti tarihine ait birçok belgeyi çeşitli Avrupa devletlerine kiralayarak üzerinden maddi bir kazanç sağlayan vakıf.

(2) 1926 yılında, Şefik Hüsnü'nün liderliğinde, Viyana'da toplanan konferans.

(3) 1983 yılında oprtünistler tarafından, İsmail Bilen'in parti başkanlığına, Nabi Yağcı'nın genel sekreterliğe getirildiği, parti tüzüğüne aykırı olarak toplanan "kongre".

Komünist disiplin zorunluluktur

Nicel başarılardan önce, MK'nın kararlarını ne kadar hızlı hayata geçiriyorum diye sormak gerek. Önce, MK'nın aldığı kararı çekiştirmeden uygularsın, ondan sonra "eleştiri" hakkın doğar. Disiplini harfiyen yerine getir, örgütünü, merkezini o alanda ilerlet, sonra ne isteyeceksen iste.

Yoğun bir koşuşturma içerisindeyiz. Türkiye öylesine hareketli ki, insanı yutuyor. Her eylemlilik süreci örgütümüzü yeniliyor. Sararan yapraklar bu rüzgarlara dayanamıyor. Evde karısının, çocuklarının çektiği sıkıntıyı, "gitme oğlum" diyen anaların ağlayışını hatırlayanlar artıyor. Ortam hareketli. Hareketli ama, savaş kızışınca, olanaklar ve tehlikeler artıyor. Demokratik kavga alanlarının çeşitliliği ve derinliği, büyük bir örgütsel yapı istiyor.

Bu konuda, önümüze çıkan, birkaç pratik sorunu eşelemek istiyorum. Örgütümüzün en önemli açmazı olarak düşündüğüm "insiyatif" konusunda ısrarlıyız. Biz komünistler kavga veriyoruz. Büyümemiz için bu lazım. Halkla kucaklaşmamız için lazım. İnsan olmamız, komünist olmamız için bu lazım. Ama, bu konuda çok tutuk davranıyoruz.

Bakın, "Alevi Partisi" kurulmasın diyoruz. Bunu doğru bulmuyoruz. Hepimiz, "Eğer bu parti kurulursa, Alevi toplumuna büyük zarar verecek" inancı içerisindeyiz. Şimdi, bu "Yetiyor mu?". Yetmez. Yeter diyen yoldaşlar *entel* bir zaaf içerisindeler. Biz bilim kurulu değiliz, entellektüel bir büro da değiliz. O halde bu yazdığımızın, demokratik kavgasını vermeliyiz.

Bir örnekle anlatayım. Bir bölgede, hem de sorumlu olduğu bir bölgede, cemevi yıkımını duyan bir yönetici, eğer oraya ilgisiz kalıyor, yıkımı duyup gitmiyorsa, orada bir zaafiyet vardır. Bir yanlışlık söz konusudur. Topluma sadece akıl vermek değil, acılı anında onun yanında olmak gerekiyor. Aksi durumda, söylediklerimizin bir kıymeti kalmıyor.

Türkiye halkının bir eğilimidir, dostluğa önem verir. Yoldaşlığa önem verir. Eşkiya gibi gelip, gece yarısı, cemevini yıkacaklar, Aleviler, yıkanların arkasından, iki şarjör boşaltacak, ertesi gün ve diğer günler, yeni bir saldırı olasılığına karşı, insanlar sabahlara dek soğukta, ayazda nöbet bekleyecek, sen uğramayacaksın. Sonra da, "Alevilik şöyledir, böyledir" diyeceksin. Bu olmaz. Komünist tutum orada nöbette olmaktır. Orada dövüşmektir.

Bunu şuraya getirmek istiyorum. Sorsan o kadroya, burjuva tarih dersinde Malazgirt Savaşı'nı anlatan liseli gibi, Aleviliği, cemevlerinin önemini anlatacak. Ama, bu işin kavgasına girerken eli ayağı titriyor. Komünist insiyatif böyle mi olur?

Zaaflarımızı iyi tanımlamalıyız ki, onunla boğuşabilelim. Yetki devretmiyoruz. Devrederken tutuk davranıyoruz. Ya kendimizi, "engin örgütçülüğümüzü" çok beğenip, bunun uzantısı olarak, diğer yoldaşları beğenmiyoruz. Ya da, fazladan görev olarak daha fazla kariyer sahibi olabileceğimizi hesaplıyoruz. Bu, komünist bir tutum değil. Altını kazıdığında, bilmeden, örgüt düşmanlığına varıyor. Niyetin iyi olabilir, ama sonucu örgüt düşmanlığıdır.

Öylesine karmaşık işler çıkıyor ki karşımıza, süpermen olsak bile, tek başımıza hiçbir şey yapamayız. Bu işi kadorlarla, tüm yapıyla başarırız. Kollektiviteyi artırmamız gerekiyor. Bakın, Lenin neler diyor bu konuda, "Komünistlerimizin gerçek yöneticilik görevlerine ilişkin anlayışları hala yetersizdir. Kendilerini tüketip, hiçbir şeyle başedemeyerek, yirmi iş yüklenip hiçbir şeyi bitiremeyerek, 'herşeyi kendileri' yapmaya çalışmamalıdır. Onlarca, yüzlerce yardımcının çalışmasını denetlemeli, çalışmalarının aşağıdan, yani gerçek yığınlar tarafından denetlenmesini sağlamalıdırlar."

Her an, yeni bir alanda örgüt kurma, kavga verme ihtiyacı hissediyoruz. İnsan hakları, toplumsal adalet... boş laf değil. Cezaevlerinde, zaten esir olan, insanlara saldırıyorlar. Vahşice öldürüyorlar... Buna kayıtsız kalan bir komünist olur mu? Olur diyenin komünistliğini sorgularız. Göğüs göğüse kavga verdik, vereceğiz de. Bir kez daha ilan ediyoruz, hiçbir yoldaş, halkın kavgasında saf tutması gerektiğinde, gelip bize sormasın. Kavgaya girsin. Dövüşsün. İnançlı komünist, niyetli kadro böyle olur.

Kadro yetiştirme hızımızı, en az partiye üye alma kadar, sorgulamamız gerekiyor. Bu da, gelip eğitimi dayatıyor. Eğitim yetmiyor, yetki devrini dayatıyor. Adaletli, yoldaşlarını seven, korkmadan yetki devreden, denetleyici, savaşkan bir örgüt. Tabii ki demir disiplinli.

Bir bölgemizde, Merkez Komitesi'nin gençlik örgütlenmesi konusunda aldığı kadro devredilsin kararı, şu ya da bu nedenle, hayata geçirilmemiş. Tüm Türkiye örgütlerinde bu sağlanırken, bir tek adı geçen örgütümüzde "kadro yok" gerekçesiyle savsaklanmış. Gençlik, diğer bölgelerde bu "devir"in yarattığı güçlüklerle yürürken, bu bölgemizde bölge komitesinin ve bölge örgütünün direkt yardımıyla büyümüş. Ancak, o bölge sekreterliğinden gençlik örgütlenme merkezine, insafsızca eleştiriler gelmeye başlamış. Burada da durmamışlar, "gençliğin merkezi bizim bölgemizde olmalı" gibi, koşullara uymayan, ben merkezci bir öneriye varmışlar.

Bu deneyimden de anlıyoruz ki, örgüt disiplini sözkonusu olduğunda, yöneticilerin kaçak güreşmeyi terketmesi gerekir. Nicel başarılardan önce, MK'nın kararlarını ne kadar hızlı hayata geçiriyorum diye sormak gerek. Önce, MK'nın aldığı kararı çekiştirmeden uygularsın, ondan sonra "eleştiri" hakkın doğar. Disiplini harfiyen yerine getir, örgütünü, merkezini o alanda ilerlet, sonra ne isteyeceksen iste.

Disiplin örgütü büyüten ilk adımdır. Hepimize, herkese iş düşüyor. Savaş örgütleri kuracağız. Şakası yok. Ne örgütler tarih oldu. Bizim niyetimiz ciddi. Devrim yapacağız diyoruz. Bu iddia büyük ve saygın. Ona uygun kadrolar olmalıyız. Lamı cimi yok.

R.C.

Komünist Birliğin Tüzüğü

I.BÖLÜM-BİRLİK

MADDE 1. Birliğin amacı, burjuvaziyi devirmek, proletarya yönetimini getirmek, sınıfların uzlaşmazlığına dayanan eski burjuva toplumu kaldırmak ve özel mülkiyetsiz ve sınıfsız yeni bir toplum kurmaktır.

MADDE 2.Üyelik koşulları şöyledir:

a. Amaca uygun bir yaşam ve çalışma biçimi.

b. Propagandada devrimci enerji ve ruh.

c. Komünizmin benimsenmesi.

d. Herhangi bir anti-komünist siyasal ya da ulusal örgüte katılmamak ve herhangi bir tür örgüte katılınırsa, bunu üst otoriteye bildirmek.

e. Birliğin kararlarına uymak.

f. Birliğin tüm işlerine ilişkin gizliliğe dikkat etmek.

g. Oybirliğiyle bir komüne alınmak.

Bu koşullara uymamaya başlayanlar atılırlar. (Bakın VII.Bölüm)

MADDE 3. Tüm üyeler eşittir ve kardeştir. Birbirlerine her durumda yardım etmekle yükümlüdürler.

MADDE 4. Üyeler Birlik adları taşırlar.

MADDE 5. Birlik, komünler, öbekler, yönetici öbekler, Merkezi Otorite ve kongreler biçiminde örgütlenmiştir.

II.BÖLÜM-KOMÜN

MADDE 6. Komün, en az üç, en çok yirmi üyeden oluşur.

MADDE 7. Her komün, bir başkan ve başkan yardımcısı seçer. Başkan, toplantıları yönetir. Başkan yardımcısı, kasayı tutar ve başkanın yokluğu durumunda onu temsil eder.

MADDE 8. Yeni üyelerin alınması, komünün önceden kabulüyle, başkan ve öneriyi getiren üye tarafından gerçekleştirilir.

MADDE 9. Çeşitli komünler, birbirlerini bilmezler ve birbirleriyle hiçbir yazışma yürütmezler.

MADDE 10. Komünler ayrı ayrı adlar taşırlar.

MADDE 11. Yaşadığı yeri değiştiren her üye, önce başkanını bilgilendirmelidir.

III.BÖLÜM-ÖBEK

MADDE 12. Öbek, en az iki, en çok on komünden oluşur.

MADDE 13. Komünlerin başkanları ve başkan yardımcıları, öbek yönetimini oluşturur. Öbek yönetimi, kendi arasından bir başkan seçer. Komünleriyle ve öncü öbekle yazışma yürütür.

MADDE 14. Öbek yönetimi, öbeğin tüm komünleri için yürütme organıdır.

MADDE 15. Tek kalmış komünler, ya varolan bir öbeğe katılmalıdır, ya da tek kalmış başka komünlerle yeni bir öbek kurmalıdır.

Bu Şubat ayı, dünya proletaryası için en önemli yapıt olan *Komünist Partisi Manifestosu*'nun yayınlanmasının 148. yıldönümüdür. *Manifesto*, dünya işçi sınıfının ilk enternasyonal partisi olan Komünist Birliği'nin programıydı. Birliğin 1847'de toplanan II.Kongresi, Marks ve Engels'i bir program yazmakla görevlendirdi. İşte bu görevin ürünü olan *Manifesto*'nun ilk basımı, Şubat 1848'de, Londra'da Almanca olarak yapıldı. *Manifesto*'nun hazırlanmasına karar veren, II.Kongre'de, Birliğin tüzüğü de kabul edildi. Parti normlarına ilişkin güzel ve öğretici yanlar taşıyan bu tüzüğü aynen veriyoruz.

IV.BÖLÜM-ÖNCÜ ÖBEK

MADDE 16. Bir ülkenin ya da ilin çeşitli komünleri, bir öncü öbeğe bağlıdır.

MADDE 17. Birliğin öbeklerinin illere bölünmesi ve öncü öbeğin atanması, Merkezi Otorite'nin önerisiyle, Kongre tarafından gerçekleştirilir.

MADDE 18. Öncü öbek, kendi ilindeki tüm gurupların yürütme otoritesidir. Bu guruplarla ve Merkezi Otorite'yle yazışma yürütür.

MADDE 19. Yeni kurulan öbekler, en yakın öncü öbeğe bağlanır.

MADDE 20. Öncü öbekler, geçici olarak Merkezi Otorite'ye, sonul olarak da Kongre'ye sorumludur.

V.BÖLÜM-MERKEZİ OTORİTE

MADDE 21. Merkezi Otorite, tüm Birliğin yürütme organıdır ve Kongre'ye sorumludur.

MADDE 22. En az beş üyeden oluşur ve Kongre'nin onu yerleştirdiği yerdeki öbek otoritesi tarafından seçilir.

MADDE 23. Merkezi Otorite, öncü öbeklerle yazışma yürütür. Üç ayda bir, tüm Birliğin durumu hakkında rapor verir.

VI.BÖLÜM-ORTAK KURALLAR

MADDE 24. Komünler ve öbek yönetimleri ve aynı zamanda Merkezi Otorite, her on beş günde en az bir kere toplanır.

MADDE 25. Öbek yönetiminin ve Merkezi Otorite'nin üyeleri, bir yıllığına seçilirler, seçmenleri tarafından her zaman yeniden seçilebilir ve geri çağrılabilirler.

MADDE 26. Seçimler Eylül ayı içinde yapılır.

MADDE 27. Öbek yönetimleri, komünlerin tartışmalarını, Birliğin hedefi doğrultusunda yönlendirmelidirler.

Eğer Merkezi Otorite, bazı sorunların tartışılmasını genel ve acil çıkar gereği görürse, tüm Birliği, bunları tartışmaya çağırır.

MADDE 28. Birlik üyesi kişiler, kendi öbek otoriteleriyle, en azından her üç ayda bir, tekil komünler de en azından her ayda bir yazışma yürütmelidirler.

Her öbek, kendi bölgesindeki öncü öbeğe, en az iki ayda bir, her öncü öbek de Merkezi Otorite'ye, en az üç ayda bir rapor vermek zorundadır.

MADDE 29. Her düzeyde Birlik otoritesi, Birliğin kendi sorumluluğunda olan bölümünün güvenliği ve verimli çalışması için gerekli, Tüzüğe uygun önlemler almak ve üst otoriteyi bu önlemlerden hemen haberdar etmek zorundadır.

VII.BÖLÜM-KONGRE

MADDE 30. Kongre, bütün Birliğin yasama otoritesidir. Tüm tüzük değişikliği önerileri, öncü öbekler aracılığıyla Merkezi Otorite'ye gönderilir ve onun tarafından kongreye sunulur.

MADDE 31. Her öbek bir delege gönderir.

MADDE 32. 30'dan az üyesi olan her öbek bir delege, 60'dan az üyesi olan her öbek iki, 90'dan az üyesi olan ise üç delege, vb. gönderir. Öbekler, kendilerini, Birliğin, kendi bölgelerinden olmayan üyelerine temsil ettirebilirler.

Ancak bu durumda, öbekler, delegelerine, ayrıntılı bir yetki belgesi göndermelidirler.

MADDE 33. Kongre, her yılın ağustos ayında toplanır. Acil durumlarda Merkezi Otorite, olağanüstü kongre çağırır.

MADDE 34. Kongre, her seferinde, Merkezi Otorite'nin gelecek yıl nerede yerleşeceğini ve gelecek kongrenin nerede yapılacağını kararlaştırır.

MADDE 35. Merkezi Otorite, Kongre'ye katılır ama oy hakkına sahip değildir.

MADDE 36. Her oturumdan sonra Kongre, genelgesinin yanı sıra, bir de Parti adına manifesto yayınlar.

VIII.BÖLÜM-BİRLİĞE KARŞI İŞLENEN SUÇLAR

MADDE 37. Kim üyelik koşullarını (Madde 2) çiğnerse, duruma göre, Birlik'ten ya çıkarılır, ya atılır.

Atılan yeniden geri alınamaz.

MADDE 38. Atılmalara yalnızca Kongre karar verebilir.

MADDE 39. Bireysel üyeler, öbek ya da tek kalmış komün tarafından, üst otoriteye hemen bildirilerek, çıkarılabilir. Burada da en sonunda Kongre karar verir.

MADDE 40. Çıkarılmış üyelerin geri alınması, öbeğin önerisiyle, Merkezi Otorite tarafından gerçekleştirilir.

MADDE 41. Öbek yönetimi, Birliğe karşı işlenmiş suçları yargılar ve cezanın infazını da sağlar.

MADDE 42. Çıkarılmış ve atılmış üyeler, Birliğin çıkarı gereği, aynen genelde kuşku duyulan kişiler gibi, gözetlenmeli ve bunların zarar vermeleri engellenmelidir. Böyle kişilerin entrikaları, ilgili öbeğe hemen rapor edilmelidir.

IX.BÖLÜM-BİRLİĞİN FONLARI

MADDE 43. Kongre, her ülke için, her üyenin ödeyeceği asgari bir katkı miktarı saptar.

MADDE 44. Bu katkının yarısı Merkezi Otorite'ye gider, öteki yarısı, öbeğin ya da komünün fonlarında kalır.

MADDE 45. Merkezi Otorite'nin fonları şunlar için kullanılır:

1. Yazışma ve yönetim masraflarını karşılamak.
2. Propaganda bildirileri basıp dağıtmak.
3. Özel nedenlerle Merkezi Otorite adına kurye göndermek.

MADDE 46. Yerel otoritelerin fonları şunlar için kullanılır:

1. Yazışma masraflarını karşılamak.
2. Propaganda bildirileri basıp dağıtmak.
3. Zaman zaman kurye göndermek.

MADDE 47. Altı ay katkı ödememiş komün ve öbeklere, Birlik'ten çıkarıldıkları, Merkezi Otorite tarafından bildirilir.

MADDE 48. Öbek yönetimleri, en azından her üç ayda bir, masraflarının ve gelirlerinin hesabını komünlerine vermek zorundadır. Merkezi Otorite, Birlik fonlarının idaresi ve Birliğin mali durumu hakkında Kongre'ye hesap verir. Birlik fonlarına ilişkin herhangi bir yolsuzluk en ciddi cezaya çarptırılır.

MADDE 49. Olağanüstü masraflar ve Kongre masrafları, olağanüstü katkılarla karşılanır.

X.BÖLÜM-GİRİŞ

MADDE 50. Komün başkanı, başvuru sahibine, Madde 1'den 49'a kadar okur, açıklar, yeni üyenin aldığı sorumlulukları kısa bir konuşmayla özellikle vurgular ve ardından ona şu soruyu sorar: "Bu Birliğe girmeyi yine istiyor musun?" Eğer yanıt "evet" ise, başkan, bunu, onun, Birlik üyeliği sorumluluklarını yerine getireceğine ilişkin şeref sözü kabul eder, onu Birlik üyesi ilan eder ve bir sonraki toplantısında komüne tanıştırır.

Londra, 8 Aralık 1847

1847 sonbaharında yapılan İkinci Kongre adına,

Sekreter Başkan
Engels Karl Schapper